

DOMOLJUB

ŠTEV. 40. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 2 OKTOBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vestica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Da se poglobimo.

Politično delo počiva. In iz mnogih vzrokov je prav tako. Ne rečemo s tem, da je bilo politično delo nepotrebno. Nasprotno. Tudi politično delo, ki se vrši res za blaginjo ljudstva, je dobro delo, je duhovno in še večkrat telesno delo usmiljenja.

Toda politično delo ima tudi svoje velike nevarnosti. Lahko postane komu samo lestvica za lastni blagor. Dovolj smo imeli zgledov, preveč celo, da so premnogi javni delavci v naši državi s politiko dosegli samo visoke časti in polne žepa, ljudstvo pa je ostalo praznih rok. In toliko je bilo takih, da so nad poštenimi politiki dobili premoč. Toliko, da so resni politiki, ki so v resnici čutili za ljudi, kar izginili v celih šumi korupcionistov. Njihov glas se niti slišal več ni.

Druge nevarnost samo političnega dela je, da človek pri tem pozabi na to, ker je višje. Delo za zunanjo blaginjo ljudstva je velika in potrebna reč. Še večja in potrebnejša je pa reč, da so ljudje pošteni, plemeniti, verni, značajni, trezni. Tudi pri največji zunanji blaginji ljudstvo propade, če je to ljudstvo v sebi zanič, če je dušno pokvarjeno, brez trdnih načel, brez morale, brez volje. Zgodovina nam nudi za to dovolj zgledov.

To so napake, ki se lahko pričnejo tudi najbolj vestnih političnih delavcev. Zlasti če je ves duh sedanjega časa obrnjen samo na to, kje boš kaj plačani, kje boš kaj dobil in kakšno čast boš užival.

Če sedaj politično delo počiva, je dobro zato, da se zlasti mi katoličani bolj poglobimo v tiste duhovne vrednote, ki so nam v zunanjem političnem delu morda preveč obrabile in porazgubile. Da si izprašamo vest, če morda nismo včasih le preveč gledali samo na kak gotov političen uspeh, pri tem smo pa pozabljali vsaj toliko se tudi truditi za načelno utrditev in poglobitev nas samih in tistih, ki so okrog nas. Da si izprašamo vest, če nismo prevečkrat vse karte stavili samo na politiko, premalo pa na praktično krščanstvo. Da nam je bil morda le preveč dobrodošel vsak, ki je znal sijajno govoriti recimo o potrebi krščanske vzgoje, dočim njegovo

praktično krščanstvo v družini in v družbi morda ni tehtalo niti dve unči.

Imamo katoliško akcijo. Gotovo ne zato, da samo lepo pišemo o njej in da jo tako na slovesnejši način pokopljemo. Gotovo ne zato, da se napiše na papir nekaj odbornikov, ki potem nič ne naredi.

Pač pa imamo katoliško akcijo zato, da se krščanstvo, katero je pogosto kaj veliko na naših jeziki in naših peresih, uvede tudi v življenje posameznikov in družin in družbe. Če imaš krščanskega človeka, ki zna povsod rahlo braniti krščansko naziranje, v njegovi družini je pa doma kletvina, sovraštvo, svobodomiselni časopis, strah pred otroki — potem to ni nobeno krščanstvo.

Pa imaš pred sabo krščanskega človeka, ki hodi v cerkev, svojemu delavcu pa odtrguje zaslužek, sosedu na levi mejnike predstavlja, sosedu na desni do smrti sovraži, potem to ni krščanstvo — temveč samo potvara krščanstva.

Če imaš krščanske ljudi, ki znajo lepo o krščanstvu govoriti, zraven pa niti malo ne vedo ali nečajo vedeti, da je ljubezen bistvo krščanstva, krščanske ljudi, ki hočejo vedno in povsod samo oni prav imeti in s tem razbijajo skupno delo, potem je tako krščanstvo samo lepa beseda.

Katoliška akcija, ki jo v zadnjem pastirskem listu tako gorko priporočajo naš nadpastir, zato obstoji v tem, da se krščanske resnice uvedejo globoko v življenje nas samih in v življenje naših družin in kar je glavno: da to ne bodi samo delo duhovnikov, ampak delo vseh vernikov. Zakaj vsakdo, ne samo duhovnik je poklican, da po svojih močeh in sposobnostih razširja kraljestvo božje na zemlji, vsakdo ima misijonsko dolžnost med svojimi znanci in prijatelji. Katoliška akcija je nova vojna napoved onemu liberalnemu geslu, ki je zastrupilo naše družine: vsak sam zase, Bog pa za vse. To ni zmota samo v gospodarskem življenju, to je usodepolna pogrška še bolj v dušnem življenju. Nihče ne more biti sam zase dober, če ni dober tudi do drugih. In ni dober do drugih, če ne daje potrebnim od tega, kar ima sam. In danes so ljudje potrebni ne samo kruha in strehe, še bolj so potrebni ljubezni, resnice, Boga. Dolžnost nas vseh, če hočemo biti resnični kristjani, je, da jim to dajemo. Kdor to daje

samo sebi, ne pa tudi drugemu, je kristjan samo za eno četrtinko, niti za pol.

Zato naj katoliška akcija ne bo samo lepa krinka za nadaljevanje naše nedelavnosti v tem notranjem misijonskem delu, temveč živo dejstvo!

Kako je s kmetskim denarjem?

Na Češkem in pri nas!

Mnogokrat smo že zapisali, kako nespretno je, če kmet svoj denar nosi meščanu da ta z njim gospodari. Tudi za zlo so nam že šteli take besede. Naj navedemo danes, kaj pišejo o tem vprašanju Čehi. V knjigi, kjer je govora o čeških kmetskih hranilnicah beremo:

Naša Osrednja jednota (to je isto kot pri nas Zadržna Zveza v Ljubljani) obsega 1800 hranilnic in te imajo poprečno vsaka čez en milijon vlog čeških kron (češka krona je danes 1 Din 67 par). Zdi se, da je to ogromna sila, pa moramo reči žal, da je to samo delček naše kmečke moči. Naš kmet še ni doumel, da mora ves svoj denar sam upravljati in sam z njim razpolagati. Ne moremo se otresti tako napačnega pa tako ukoreninjenega predsodka, da je ugodne imeti denar drugod, da zanj doma nobeden ne ve. Vsi moramo delati na to, da se to nemodro ravnanje iztrebi. Čim več vaškega denarja bomo sami upravljali, tem višje bomo stali gospodarsko in moralno. Gospodarsko zato, ker bomo stem delali za našo kmetsko skupnost, moralno pa zato, ker se bo dvigala naša samozavest. Dokažimo, da znamo s svojim denarjem sami gospodariti. Agitirajmo za naše hranilnice! Ne nastopamo s tem proti mestom, ampak delamo samo za kmetsko skupnost in kmetsko korist. Če more mestni denarni zavod pošiljati svoje uradnike v avtomobilih iskat vložnikov po kmetih, ne more se nam vzeti za zlo, če skrbimo sami zase.

Tako govore in pišejo Čehi, ki so gotovo eden najnaprednejših narodov. In pri nas? Vsi vemo, kako kmetje nosijo denar v mestne zavode. Upajmo, da tudi pri nas zraste kmetska zavest in s tem kmetska moč. Kmet pomagaj si sam! Kmetski denar v domače kmetske zavode!

V vsako hišo Domoljuba!

Novice iz Beigrada.

Zakon o povrnitvi vplačil na državnih železnica

je potrjen in podpisan. Določa zlasti slučaje, pri katerih je dolžna železniška uprava povrniti voznino na neizkoriščane potniške in prtljažne listke, n. pr., ako potnik ne izkoristi kupljenega listka, ali ga zaradi smrti, bolezni ali drugega nesrečnega slučaja le deloma izkoristi. Povračilo voznine se lahko zahteva tudi v primeru, ako je potnik zaradi zakasnitve vlaka izgubil zvezo z drugim vlakom in radi tega odstopil od nadaljnega potovanja itd.

Pred vrhovnim zakonodajnim svetom

sta sedaj dva zakona: konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. S tema bo uvedeno enotno konkurzno postopanje za vso državo. Načrtu konkurznega zakona služi za podlago avstrijski konkurzni zakon iz l. 1914., ki je po splošnem priznanju eden najboljših. Z zakonom bo storjen konec prekomernim nagradam konkurznih upraviteljev in zavlačevanju konkurznega postopanja od brezvestnih upraviteljev z namenom pridobitve čim večjih dohodkov iz konkurza. — Novi konkurzni zakon o prisilni poravnavi onemogočuje brezvestnim konkurznim dolžnikom, da bi prisilno poravnavo izkoristili zase v škodo upnikov. Vlagateljem do vsote 10.000 Din se vobče priznava prvenstvena pravica do kritja. Določajo se z zakonom še drugi ukrepi za zaščito vlagateljev.

Zakon o nostrifikaciji,

to je zakon o priznanju v inozemstvu napravljanih doktorskih izpitov obširno in točno navaja tozadevni postopek, ki ga vrši univerza, kamor se tudi prošnje za priznanje predlagajo.

Glavno železniško ravnateljstvo

je storilo korake za izboljšanje prometa v Sloveniji. Med drugim se bo zgradila proga Hodoš-madžarska meja. Odobren je tudi kredit za izmenjavo železniških pražov na kamniški progi. Vrše se priprave za polaganje drugega tira na progi Zidani most-Zagreb.

Za povzdigo perutninarstva in živinoreje.

Kmetijsko ministrstvo trenutno nakupuje plemenske kokoši, da jih razpošlje vsem, ki se zanimajo za to stroko. Nakupi se vrše v Vojvodini in na Hrvaškem, nato pa pride na vrsto Slovenija. Ako se to ne bo zadošilo, pride na vrsto še Avstrija in Madžarska. Glede Slovenije se poudarja, da so zlasti dobre pasme kokoši, ki jih goji grofica Herberstein. V Mariboru se je za vzgojo dobrih kokoši osnovalo posebno društvo, ki bo poleg grofice Herberstein pri nakupu prišlo tudi v poštev. Ko bo končan nakup kokoši, pride na vrsto nakup konjskih in oslovskih žrebcev. Konjske žrebce bodo kupovali izključno v naši državi, ker jih je v naših žrebčarnah in pri naprednih kmetih dovolj na razpolago. Oslovske žrebce pa bodo nakupili izključno v inozemstvu.

Zakon o živinoreji bo predložen vrhovnemu zakonodajnemu svetu, čim se se-
stane. Zakon bo zgrajen na tistih načelih, kakor zakon za povzdigo kmetijstva. Po vsej državi bodo preizkušali pasme, ki so za posamezne kraje najbolj primerne, nato pa se bo gojenje najbolj prikladne pasme kratkoma ukazalo.

Zakon o učbenikih

je Nj. Vel. kralj podpisal. Vse učbenike, pomožne knjige in učna sredstva za ljudske, meščanske in srednje šole izdaja država. Vsaka štiri leta bo izvršen nagradni razpis za izdajo najboljših učnih knjig. Komisijo za pregled učnih knjig odreja minister na štiri leta. Zakon točno določa tudi sestavo te komisije. Učne knjige za verouk morajo prej potrditi pristojne cerkvene oblasti. Osnovni bodo državno-založbo učnih in pomožnih knjig ter učnih sredstev. Do začetka šolskega leta 1931./32. se bodo po vseh šolah še uporabljale učne in pomožne knjige ter učna sredstva privatne (nedržavne izdaje), seveda le one, ki jih je oziroma bo glavni prosvetni svet odobril.

Naši fantje Orli.

Zadnje nedeljo so v Ljubljano prihiteli mnogi Orli od vsepovsod, kjer koli si je doslej ta naša mladinska vzgojna organizacija utrla tla in gradila svoje gnezdo. V ljudskem domu se je bil vršil občni zbor SOZ, ki se je začel dopoldne ob 9 ter je z malimi presledkom opoldne trajal tja do večera, ko so se fantje spet razšli na svoje domove.

Zborovalcem so obširno in temeljito poročali posamezni odborniki SOZ ter uredniki orlovskih listov »Mladosti« in »Orliča«. Br. predsednik se je v svojem poročilu zlasti spominjal devetletnega vztrajnega in požrtvovalnega dela sedanjega vladike, pomožnega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki ga zdaj Orli kot sodelavca pogrešajo. Upajo pa, da bo novi pomožni škof tudi znanprej podpiral in z ljubeznijo spremljal orlovsko gibanje. Orli bodo škofu Rožmanu ohranili svojo ljubezen ter ga bodo na njegovem novem mestu pri težkem pastirskem delu kar moč podpirali.

Orlovstvo je sila, ki se ne da zatreti, ki je niti ne razžene vsak vihar, ki sem in tja privihra od te ali one strani. Prosvetne tekme so dale orlovstvu tudi neizbrisni vzgojni pečat v socialnem pogledu. Letos se je takih tekem udeležilo 1094 članov, poslovne izpite pa je napravilo 68 fantov Orlov. Ti fantje so na polju orlovekega dela odličnjaki, ki bodo orlovstvu utirali novih potov v bodoče dni.

Orlovski odseki po deželi se množe, letos je vsekano v trdo skalo 14 novih orlovskih gnezd. Tudi novih umetniških praporov je leto za leto več. Letos jih je na novo nabavilo 7 odsekov, več pa je še naročenih. Mlad, čvrst rod stopa v ospredje, vse sile in moči se zbirajo v novo, svežo vrsto. Orlovska telesna vzgoja se vse bolj izpopolnjuje: telovadba, lahka atletika, izboljšanje telovadnih prostorov, zlasti letnih telovadišč, to in še mnoge druge reči

so vesel znak za naše orlovstvo, ki sploh nikoli ne miruje: z odprtimi rokami sprejema vse nove pojave, vse novo gibanje moderne telesne kulture, da le odgovarja čutu dostojnosti.

Večjih prireditev letos v deželi ni bilo, zakaj vse delo in priprave so se osredotočile za nastop v Pragi. Uspehi, ki so jih naši Orli na Češkem dosegli, so naši domovini in orlovstvu v čast, so pa tudi lepo plačilo za ves trud in ogromen napor tekmovalcev in drugih sodelavcev. Pa tudi doma, po deželi, od odseka do odseka je povsod valovalo, vsako nedeljo so Orli vabili na to ali ono prireditev.

Za bodoče dni stoji orlovski armadi pred očmi Ljubljana v letu 1931., ko bo na Stadionu zbrana vsa moč in sila in v nemi in sposobnost naših orlovskih družin. Takrat bo treba pokazati širnemu svetu vso svežost organizacije, vso popolnost in disciplino vseh fantov in deklet in vsega našega ljudstva, ki po orlovsko in katoliško misli in deluje. Ljubljanski orlovski Stadion vsak dan bolj in bolj kliče, vabi, sili v ospredje. Popolna dograditev je pred durmi, treba je denarja, denarja. Orli so vajeni dela, vajeni truda in znoja, znajo zbirati, naši ljudje svoje fante radi podpirajo, kolikor pač morejo. Stadion je splošno slovenska in katoliška zadeva, s skupnimi močmi se bo končno dvignilo zidovje, poglobila arena, izpopolnilo vse, da bo za nastop l. 1931. vse pripravljeno. Orlovstvo bo pred slovenski narod stopilo s tretjo stadionsko loterijo; upamo, da bo, kakor prejšnje dve, tudi tu dobro uspela.

Urednika orlovskih glasil za članstvo in naraščaj sta poročala o svojih listih. »Mladost« je urejeval dr. Gregor Žerjav, »Orliča« pa br. Lavrič. Oba lista sta svoji nalogi zadostila in med članstvom gojila vse dobre lastnosti katoliškega človeka in delavca. Zlasti »Orlič« je silno ugajal in je sploh prav fleten list, ki ga tudi s tega mesta priporočamo naši mladini in materam, da ga svojim otrokom naroče. S tem bodo otrokom le ustregli, orlovstvu pa bodo pridobivali novih svežih sil, ki šele rastejo in cveto v svoje najlepše leta. Želimo le, da bi se v prosep orlovstva in zadovoljstvo vseh članov uredilo razmerje do dijakov. Kar je napačnega, je iskati krivde na obeh straneh. Zato treba na obeh straneh trezno presojati in trezno govoriti. F. S.

- Siguren nastop -

zanimaj uspeh! Novite torej! primerna čevlja. Prod našavo istih Vam bodo najboljše svetovalec samo ilustrirani cenik a več tisoč slikami, katerega dobite na zahtevo popolnoma brezplačno od veletrgovine Sternecki. Priročniki so bodete o velikanski izbiri in o s. edelstih cenah: od kavala Din 149 toleži 171 boka 189 gorski 196 lorki 249 gojzerei 263 sport 468. — Garancirano ročno delo. Razen tega velika zaloga najfinih ših luksuznih čevljev v krasni izdelavi. Naročila des Dio 200 — poštna prost. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar. Veletrgovina in industrija čevljev E. Sternecki, Celje, št. 10 Slov.

V vsako hišo „Domoljuba“!

KAJ JE NOVEGA

d Za zgradbo železnice Škofja Loka—Poljane je prišlo posredovat odposlanstvo iz Škofje Loke v Beograd. Vojno ministrstvo bo podpiralo tozadevno prizadevanje krajevnega železniškega odbora. Odposlanstvo je tudi doseglo nekaj podpore za zidanje nove šole. Najbrže dobi škofojloški okoliš svojega šolskega nadzornika.

d Na župnijo Moravče je bil 25. sept. imenovan uršulinski spiritual v Ljubljani g. Janko Cegnar. Hkrati je bil imenovan za dekana dekanije Moravče in za škofijskega duhovnega svetnika.

d Vagonska kriza premagana. Pod tem naslovom poroča med drugim »Trgovski list« sledeče: Položaj glede dostavljanja praznih vagonov se je v zadnjih tednih bistveno izboljšal. Vozovno vodstvo železniške direkcije razpolaga sedaj s tolikim številom razpoložljivih voz, da lahko krije vsa naročila. Najjačji je sedaj izvoz drv, ki dosega samo s prog dolenjskih železnic od 70—90 vagonov dnevno. Potreba praznih vagonov v območju ljubljanskega ravnateljstva znaša povprečno 1200 vagonov dnevno. Od tega pripade nad 500 vagonov na prevoz premoga, nad 300 vagonov na stavljen les in drva, ostalo na gradbeni material in industrijske surovine. Tudi vagoni, ki jih pošiljamo dnevno natovorjene s premogom v območje zagrebske, beograjske in subotičke direkcije, se letos redno in brzo vračajo. Mnogo je prispela k izboljšanju prometnega položaja izgradba premikalnega in tovornega kolodvora v Zagrebu in Vinkovcih, poleg tega pa tudi vpeljava nočne službe pri vozovnem vodstvu vseh ravnateljstev, tako da se z razpoložljivimi vagoni razpolaga že v prvih večernih urah, a ne šele drugi dan zjutraj, kot se je to godilo prejšnja leta.

d Največjo vinsko klet v naši državi so otvorili 29. sept. v Brodu ob Savi. Zgrajila jo je Brodska vinarska zadruga in lahko sprejme v svoje prostore 10.000 hl vina.

d Muzej rabi lisičje lobanje. Narodni muzej v Ljubljani potrebuje v znanstvene namene več lisičjih lobanj. Na željo plača tudi odškodnino za dobro ohranjene lisičje glave po 10 Din komad. Skeletiranje se izvrši v muzeju. Navesti je treba tudi točno, kedar in kje je bila žival ubita, sicer se ta nagrada ne more izplačati. Material se naj pošilja muzeju po prinašalcih ali pa uradno potom šolskih vodstev, ki se s tem naprošajo, da blagohotno podpirajo naša domoznanska raziskavanja.

d Slovenski klub hočejo osnovati v Beogradu tam živeči Slovenci. Hrvatje so že združeni v takem klubu.

d Cena agrarne zemlje bo po poročilu iz Beograda 2500 do 3000 Din za hektar. Ta cena je določena v zakonskem načrtu, vendar pride v samem zakonu lahko do manjših sprememb.

d Mesto z najcenejšo avtobusno vožnjo je ta čas gotovo Bečkerek v Vojvodini, kjer si ostro konkurirate podjetje Glücks-

mann in Radanov. V Bečkereku se za en dinar pelješ 2 km daleč.

d Trikratni poročni jubilej. 73letni ribji lovec Mihael Gaš v Apatinu v Vojvodini je nedavno praznoval zlato, njegov sin pa istega dne srebrno poroko; Mihaelov vnuk pa se je prav tega dne poročil.

d Žrebčarna v Selu pri Ljubljani, ki je državna last, se bo na podlagi odredbe finančnega zakona prodala in jo bo prevzela ljubljanska samouprava. V ta namen se bo kmalu vršil komisijonen ogled.

d Letošnji pridelek koruze. Po ugotovljenih cenitvah je pričakovati letos okrog 40 milijonov meterskih stotov koruze, od katere bo po odbitju domače potrebe okrog 25 milijonov meterskih stotov mogoče izvoziti okrog 17 milijonov meterskih stotov. Obeta se torej živahen izvoz koruze, ki bo tem bolj uspeval, ker je blago izvrstne kakovosti.

d Izseljeniški komisariat je izdal statistiko izseljencev za l. 1928. Vsega se je iz naše države izselilo v tem letu 27.789 ljudi, in sicer iz Hrvatske in Slavonije 8600, iz Dalmacije 3509, iz Vojvodine 5232, iz Slovenije 3102, iz južne in severne Srbije 1144, iz Črne gore pa 288.

d Nad železniško progo pri Višnji gori bodo zgradili nadvoz. Komisar ljubljanske oblasti samouprave je že razpisal tozadevna dela.

d Imetje starokatoliškega škofa na dražbi. Starokatoliški škof Marko Kalogjera, odpadli katoliški duhovnik, je bil dolžan industrijski banki v Splitu 150.000 Din, splitski trgovski banki 50.000 Din in vdovi Vjekoslavi Katalinić 156.000 Din. Ker starokatoliški škof te dolgove ni mogel ali ni hotel plačati, je padel v roke birača. Dne 21. septembra bi imeli biti poleg zemljišča prodani dve škofovi hiši v Splitu, a je bila dražba za enkrat odgodena.

d Angleški baron Rothschild je kupil v bližini dalmatinskega Trogira posestvo, kjer hoče bivati vsako poletje.

d Velik bančni polom na Angleškem. Zadnje dni so vsi svetovni listi polni poročil o nezreči, ki je zadela veliko število vlagateljev pri polomu banke in drugih podjetij znanega denarnega mogotca Clarence Hatry. Mož je postal hitro bogat in mogočen. Zbral je okrog sebe mnogo ljudi, ki so slepo verovali v njegovo srečo in vlagali denar v njegova podjetja. Bogati Hatry je špekuliral z vsem mogočim in nazadnje — zašpekuliral. Tisoči, ki so zaupali svoj trdo prisluženi denar njegovi banki, so danes razočarani in osleparjeni. Kdor pozna zgodovino bančnih polomov pri nas, ve da to ni nič novega. Ljudje več zaupajo špekulantom, ki se odenejo v zunanji sijaj navideznega bogastva, kot tihemu in resnemu delu. Nekatere take polomi izuče, vseh pa žal nikoli.

d Poročil se je v Pevnu pri Stari Loki Jurij Porenta, posestnik in cerkovnik, brat pred leti umrlega bogalovca Josipa, z nevesto Jerico Jenko, hčerjo posestnika iz Virmša. Zelimo, na življenja novi poti, božje varstvo!

d Tudi šolski nadzornik ga lahko »polomi«. Okrožno sodišče v Subotici je te dni razpravljalo proti šolskemu nadzorniku v Senti Svetožarju Uvaliću. Uvalić se je zagovarjal radi štirih prestopkov: radi zlorabe uradne oblasti; radi tega, ker je prisilil učiteljico Milico Markov, da je podpisala spričevalo, da je učenka Evica Branovečka dovršila četrti razred, čeprav te še v šolo ni bilo; da je vpisal v razrednico uspehe skušenj in jih ponaredil; tako je vpisal ime učiteljice Katicke Bukur, čeprav te ni bilo v Senti, temveč je bila v Adi, kjer je še sedaj, in končno, da je sprejel od očeta Branovačke 200 Din podkupnine. Zadnji prestopek je kaznjiv po protikorupcijskem zakonu. Sodišče je proglasilo Uvalića za krivega v prvih dveh in v zadnjem slučaju in ga obsodilo, upoštevajoč olajševalne okoliščine, na dve leti ječe in pet let izgube službe. Radi tretjega slučaja je bil Uvalić oproščen, ker ni bilo dovolj dokazov za njegovo krivdo. Uvalić se nahaja še vedno v službi in bo sedaj po obsodbi odpuščen. Uvalić se je proti obsodbi pritožil.

Najbolj varna naložba denarja

Račun pošt. hran.
Ljubljana št. 10.680

Kranjska hranilnica Ljubljana

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter nudi

najvišje obrestovanje

Dovoljuje kreditne proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji, daje menična posojila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vlogo jamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

d *Hiša je pogorela* Antonu Zaletelu iz Goriče vasi pri Ribnici. Oče je bil od doma, tako tudi mati in le sročnemu slučaju je pripisovati, da so se rešili trije nedoletni otroci. Hiša je bila na samem, lesena in nič zavarovana.

d *Silna burja je divjala* 26. septembra okrog Sušaka. Z nekega vagona je burja odtrgala streho in jo vrgla na telefonske žice ob progi, vsled česar je bil telefonski promet z Zagrebom za 6 ur ustavljen.

d *V rudniku Rtanj pri Zaječaru* so se smrtno ponesrečili tudi sledeči rudarji iz Slovenije: Gašper Koprivšek iz Lok pri Aržishah, Josip Grlica iz Gornjih Lakenc, Matias König iz Oberštajna na Kočevskem, Franc Perš iz Slov. krajine in Franc Deja iz Sece.

d *Okrog 50 tisoč dinarjev škode* so napravili tatovi v gostilni in trgovini Kušar na Viču pri Ljubljani.

d *Na 15 let robije je bil obsojen* pred državnim sodiščem v Belgradu zagrebski natak Mirko Ožanić, ki je 24. decembra 1928 streljal v Zagrebu na odposlanca notranjega ministrstva Alfreda Granerja in ga težko poškodoval.

d *Nenačoma je od nekega priletelo kamenje*. V Čunžji vasi nad Mokrogonom so našli ubitega Antona Debeveca, posestnika in sobnega slikarja, starega 75 let. Snoči ob 10 se je vračal domov iz svojega vinograda z dekle. Na poti med Irengo in Čunžjo vasjo je odneko priletelo na nju kamenje. Debevec je velel dekli, naj gre domov. Sam pa je hotel poizvedeti, kdo meče kamenje. Dekla je res odšla domov, Debevec pa pogledat za napadalcem; kajti on je koražen mož. Debevec pa je napadalec (in sicer sta morala biti dva ali trije) udaril z ostrim predmetom po glavi, tako da mu je presekalo uho. Našli so ga mrivega ob poti blizu hiše posestnika Selka. Krvav ni bil nič, še celo po obrazu ne.

d *Do smrti je bila povožena* v Dolgi vasi pri Kočevju 74 letna starka Francka Ribičeva. Stopila je na kolesnico, da bi se povzpela na voz, tedaj so se vprežene krave splašile in potegnile in s krompirjem naložen voz je šel čez njo. Njen mož pa je bil tedaj na vozu.

d *Dom za slepe* nameravajo zgraditi v Sarajevu. Tamošnji komisar oblasti samouprave je sklenil pozvati bosanske velike župane na sestanek, na katerem bi se razgovorili o zgraditvi posebnega doma za slepe otroke, ker bi otroci ne imeli samo stanovanja, ampak bi se jim nudila tudi vzgoja in izobrazba.

d *Z dvema koštrunoma po širokem svetu*. Pretekli teden potuje »svetovni potnik« Peter Zeljko iz Dalmacije, ki si je za svoje potovanje izbral posebno vprego. Sedi na vozičku, ki ga vlečeta dva koštruna. S tako vprego namerava mož potovati preko Belgrada v Budimpešto, na Dunaj, v Svico, v Pariz in nazaj v Dalmacijo.

d *Z žaganjem drv je odslužil ceho*. Čudnega gosta je imela te dni kavarna »Emona« v Ljubljani. Prišel je golorok v kavarno, sedel k mizi in naročil kozarec vermute. Natak je najprej gledal zanimivega gosta, no, nazadnje pa je bil prinesel zahtevane pijače. Možakar je vermut spil

v dušku in naročil še drugi, tretji in četrti kozarec vermute. Ko je prišel čas za plačilo, se je možakar kratko odrezal: »Nimam denarja!« Prišel je stražnik in gosta s silo odvedel iz kavarne na policijo, kjer je moral z žaganjem drv odslužiti neplačano ceho.

d *Kup človeških kosti* je našel neki voznik iz okolice Železnikov na Oblakovi planini nad Bledom. Dognali so, da so te kosti ostanek trupla Antona Pibra iz Mlina pri Bledu, ki je služil na omenjeni planini za pastirja in leta 1925. brez sledu izginil.

d *Mrlič je odletel več kot 10 metrov*. V bližini reke Zamošice pri Kozarcu v Bosni se je pripetila nenavadna avtomobilska nesreča. V prijedorski bolnišnici je umrl te dni Omer Poljak iz Kozarca, čegar truplo so po njegovi lastni želji hoteli prepeljati v rojstni kraj. Mrliča so naložili na avto, truplo pa sta poleg šoferja spremljala še dva pokojnikova sorodnika. Na nekem strmem kraju ceste se je avto prevrnil v dva metra globok jarek. Živim potnikom se ni pripetilo prav nič, mrlič pa je odletel več kot deset metrov daleč. Če bi bil živ, bi se gotovo ubil.

d *Ciganska nadloga*. Vsa zahodna in severna Baška je že leta in leta trpela pod nadlogo velike ciganske tolpe, ki je vlamljala in ropala na vse pretege. Največ so trpele radi tega okolica Sombora, Bezdana in okolice. Tolpa se je vsakokrat, kadar so jo naši orožniki zasledovali, umaknila na madjarsko ozemlje. V sporazumu z madjarskimi oblastmi pa se je posrečilo tolpo izslediti in prijeti. Na vesti ima vsa tolpa nad 50 vlomov in ropov. Vodja tolpe je bil neki Mihael Sarközi, pomagala pa sta mu njegova žena in svak. Orožnikom se je posrečilo prijeti le ženo, mož in svak pa sta ob pravem času pobegnili. Oblasti v Bezdanu pa so na zahtevo madjarskih oblasti prijele še pet ciganov, katere dolže težkih vlomov in ropov. Oblasti zasledujejo še ostale sumljive cigane. Ko bosta preiskava in zasledovanje zaključena, se obeta Bački velikanska razprava proti ciganski tolpi.

d *Šest mesecev ječe* je dobil te dni bivši srednješolski ravnatelj novosadske deške gimnazije Vasa Danibović. Je bil obdolžen, da si je za svoje službene dobe prisvojil 25.000 Din šolske gotovine.

d *2500 Din vredno kravo* so odpeljali neznanci posestniku Matiji Kamnarju iz Sneberij pri D. M. v Polju.

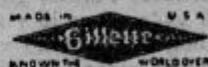
d *Ker so vrgli pepel na smetišče*. V vasi Tovariševu pri Novem Sadu je izbruhnil velik požar v hiši kmeta Milana Rajića. Ker je v tem času pihal močan veter, je požar objel še štiri sosedne hiše. Gasilcem se je posrečilo samo omejiti požar, dočim je vseh pet prvih hiš pogorelo. Škoda znaša okrog 100.000 Din; niti ena hiša pa ni bila zavarovana. Požar je nastal radi tega, ker so Rajičevi vrgli žareč pepel na smetišče, ki se je vnelo, zanetilo v bližini slamo in hišo.

d *Dodatek k objavi žrebanja v Stični*. Zadnji termin za priglasitev je 31. oktober 1929. Kdor se ne prikladi do tedaj, daruje s tem dobiček naši cerkvi in se mu za to najstopleje zahvalujemo; kakor smo tudi sploh vsem hvaležni, ki so darovali kakorkoli za našo cerkev. Bog povrnil

„Zavo-
ček Gillette,
prosim!“

Zakaj te britvice so zanesljivo najboljše na svetu? Britvice Gillette so izdelane iz najfinejšega jekla, kar ga je moč dobiti, in so v vseh pogledih pregledane, preden pridejo na trg. Edino z njihovo kakovostjo je moč razložiti svetovni uspeh britvic Gillette.

Gillette

★ Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, shujšanju, bledici, obolelih zlezah, kožnih izpuščajih, tvorih — urejuje naravna »Franz-Josef«-grenčica izborna tako važno delovanje prebavi. Odlični zdravniki so se prepričali, da »Franz-Josef«-vodo celo najnežnejši otroci lahko preneso. — »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah in specerijskih trgovinah.

d *Brezplačni cenik* pošlje vsakomur na zahtevo trdka Meinel in Herold, tovarna glasbil, gramofonov in harmonik, podružnica v Mariboru, št. 107 B.

d *500.000 Din* lansko leto, dne 8. julija letos pa 200.000 Din in dne 29. julija zopet 40.000 Din je izplačala Zadržna gospodarska banka v Ljubljani nekemu srečnemu igralcu Državne razredne loterije. Poskusi srečo tudi ti! - Žrebanje se bo vršilo dne 7. oktobra.

d *Nov zobozdravnik v Celju*. Z dnem 7. oktobra t. l. se bo naselil v Celju nov zobozdravnik vsega zdravilstva dr. Stane Vrhovec, ki je doslej ordiniral v Vojniku. V Celju bo ordiniral v l. nadstropju nove mestne hiše na Ljubljanski cesti, nasproti hotela Skoberne, ki jo je zgradila celjska mestna elektrarna.

NAZNANILA.

n *Gledališki odsek* Kat. prosv. društva v Škol. Liki priredi v nedeljo dne 6. oktobra 1929 znano Jalenovo dramo »Dome«, katerega dejanje se vrši na Gorenjskem. Vabimo vse prijatelje iz mesta in okolice, da nas posetijo v naši nanovo preurejeni in poslikani dvorani.

n *Kat. prosvetno društvo* v St. Vidu pri Stični bo priredilo v nedeljo dne 6. okt. predstavo: »Živa pokopana«. Pričel ob 3 popoldne. Ker je dobiček namenjen končni ureditvi društvenega odra, vabimo vse prijatelje našega doma, bližnje in daljnjega.

n *Deček* se je izgubil dne 20. septembra t. l. Star je 2½ leta. Je lepe postave, močan, zastaven in precej debel. Obraza je bolj okroglega, visokega čela, belkastih las, črnorjavih oči, v spodnji čeljusti pa mu manjkata v sredini dva zobka. Obločen je v zelenkaste hlače iz gladkega žametja, sapete na bellem moderčku. Rekeček ima rjav, calnat in posuš. Predpasnik moder in zašit, je gologlav in bos. Sumi se, da so ga odnesli cigani ali kdo drugi.

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Ljubljanski sprehodi.

28. V nedeljo popoldne.

Kje bi začel, kje bi nastopil pot?

Ze čisto vseeno, kje — povsod ista in enaka podoba: kakor izumrla je ob nedeljah popoldne Ljubljana. Kdor more, jo pobriše iz mesta, ven v svobodo in sveži zrak. Prazne, puste so ulice, redki so, silno so redki ljudje v njih.

Na Marijinem trgu, pred frančiškansko cerkvijo. Po končanih litanijah se vsujejo raz cerkve pobožne ženske in se počasi razgubljajo po stopnicah nizdol in v ulice. Stražnik sredi trga skoraj brez dela stoji in sameva. Še njega podi vročina prof, pa se gani z mesta ne sme.

Tramvaji begajo prazni sem in tja. Cvileča pesem njih koles ob tirnice je še bolj dolgočasna ko druge, daljavne dni.

Lelofbe. Pač ponujajo ljudem svoje bogastvo in ga razkazujejo ko vsak dan, toda nihče ne obstoji pred njimi, nobeden se ne zmeni na njih klic.

Kavarne, gostilne. No, kavarne že. Stalne družbe so v njih, ki čitajo časopise, premetavajo modne liste in druge slikane revije, igrajo šah, biljar, karte, dominie, posedavajo in kade cigarete, se dolgočasijo in ugičajo o vremenu, o lepih starih fasih... Takšni obiskovalci so stalni gostje kavarne in so navadno že v letih. Zato jih ni spraviti drugam ko v kavarne k črni kavi, k stalni mizi in družbi ter igri.

Pred pošto. V prvih urah popoldneva se tam kaj čaka tisti, ki se imajo radi ali se še le nameravajo imeti radi. O, tudi takšni so, nikar naj vam ne gre lice v nasme. Pa koliko jih je, tistih: ki bi se hoteli radi imeti... Mladost, razposajenost, brezskrbnost, prešernost, kuharice, služkinje, sobarice — pošta, pošta.

Potem Tivoli. Tam je živahnost doma. Še preveč je. Kdor pride, mu škodi. Zlasti njegovev žepu. Tu se najde vse, ki ne ve, čemu mu je dano življenje, čemu mladost, čemu si dnevno služi denar. Dvakrat, trikrat sem in tja, v vrtiljak, na gugalnico, na strelišče, pred slikarja, na pivo, po piškote, — šel je teden, šli so dinarji, šlo je vse... Začnimo od kraja! S ponedeljkom in do sobote...

Skrpajoča godba, pokanje, kričanje, smeh, šepet kostanjev, piskanje lokomotive, ki drvi skozi park in barje v Trst, k morju, — to je slika in pesem Tivolija, je pesem nedeljske Ljubljane, pesem nedeljskega popoldneva in brezskrbne mladosti!

Tak dolgočas, tako prazna vsebina popoldneva, le čemu še silite ob takih prilikah v Ljubljano?!

Odkritje vojaškega spomenika.

(Stranje pri Kamniku.)

V nedeljo dne 6. oktobra bomo popoldne odkrili spomenik padlim in pogrešanim vojakom naše župnije. Ob 9 bo sv. maša in darovanje za stroške spomenika, potem zunaj cerkve odkritje spomenika, petje in deklamacija, govor vojnega kurača g. Bonača in molitve za padle. Zupljani in okoličani! Pridite v obilnem številu, da pokazete spoštovanje padlim junakom!

Kmetijska razstava.

(Iz novomeškega okraja.)

Kakor znano, bo v prostorih Kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu v dneh 12., 13. in 14. oktobra t. l. velika kmetijska razstava. Priprave, ki jih vodijo kmetijski strokovnjaki na Grmu in v

Kdor kaj ve o dečku, se prosi, da sporoči to proti povrnitvi stroškov na ta naslov: Franc Podlesnik, Svibno, p. Radeče pri Zid. mostu, ali na orožniško postajo Radeče pri Zid. mostu.

n Izgubila sta se na planini Kofce že meseca junija dve po 14 mesecev stara volčeca in junca. Kdor more povedati, kje se nahajata, dobi 100 Din nagrade. Sporočila na Joškota Šilbarta, gostilničarja in posestnika v Koverju 11, p. Krize, Gorenjsko.

Novem mestu, so v polnem teku. Po teh pripravah sodeč bo razstava verno zrcalo kmetijstva v novomeškem okraju. Če bo vsak zaveden kmetovalec storil svojo dolžnost in v zavesti, da je razstava izrazito kmetijska zadeva, tudi razstavil svoje prideleke, za katere smatra, da bi dvignili pomen pridelitve, bodo naporu neprijatelj razstave in kmetijskega pokreta, ki poskušajo radi neke užljene veličine delati nerazpoložene, ostali brezuspešni. Čudimo se neuvidečnosti tistih delnarjih zavodov v Novem mestu in v Kandiji, ki so prošnja razstavnega odbora za podporo v kritje stroškov zavrnili, odnosno že odposlani denar zahtevali nazaj. Voda stva teh hranilnic naj se zavedajo, da je to grda nevaležnost do naših kmetovalec, ki so s svojimi vlogami pripomogli baš tem zavodom do razvoja. Nasprotno moramo pohvalno omeniti tiste hranilnice, ki so razstavo podprle s podporami, med njimi Ljudsko posojilnico v Novem mestu. Tudi oblasni odbor je obljubil izdatno podporo, za kar mu bodi izrečena najlepša zahvala že vnaprej.

Zavedni kmetje naj posvetijo razstavi vso pozornost. Vsak kmetovalec novomeškega okraja mora obiskati razstavo. Zeprošena je tudi polovična vožnja, da bo oddaljenim obisk olajšan. Vsak, kdor ima kaj primernega, naj razstavi in prinese ali pripelje te predmete vsaj do 10. oktobra t. l. na Kmetijsko šolo. Dnevi 12., 13. in 14. oktobra naj bodo praznik za naše kmetijstvo.

Na sadjarsko razstavo!

(Črnomelj.)

Tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi dne 5. in 6. oktobra v dvorani »Prosvete« sadno razstavo, ki bo prva te vrste v Beli krajini. Vabijo se vsi kmetje-sadjarji, da se razstave v obilnem številu udeležijo. Razstavilo se bo 5 do 7 plodov od vsake vrste. Kdor se želi razstave udeležiti, naj se prikladi pri najbližjem šolskem vodstvu, ali pa pri tajniku oziroma predsedniku Sadjarske podružnice. V soboto 5. oktobra bo otvoritev razstave, potem bo preiskano vse sadje in bodo določena imena vsaki vrsti sadja. Nato bo ogled razstave za učiteljsko in vse šole v Beli krajini, obenem bo predavanje za učiteljsko.

V nedeljo 6. oktobra bo po tihi sv. maši predavanje o sadjarstvu in nato splošen ogled razstave. Pride predavatelj iz Ljubljane. Sadjarji, pokazimo smisel za napredno sadjarstvo in skrbimo, da bodo ti dnevi res praznik našega sadjarskega gibanja av naši Beli krajini.

Naše šolske zadeve.

(Mirna peč.)

V naši občini imamo tri šole. Enorazrednico v Globodolu, dvorazrednico v Kateljevem in petrazrednico v Mirni peči. Na obeh zunanjih šolah se je pouk redno pričel. V Mirni peči pa je 300 otrok brez vsakega pouka, dasi je tu nastavljenih osem učnih moči, ki bodo imele, kakor vse kaže, še dolgo politično! Glavni vzrok temu je golovo občinski odbor, ker neče dati izjave, da se bo takoj spomladi začelo s pripravami za zidanje nove šole, kakor zahteva višja oblast. Sedanje šolsko poslopje je namreč premajhno in ne odgovarja zdravstvenim predpisom. — Kje v Sloveniji je še taka napredna občina, da mirno gleda in molči in ne gane niti z mezincom, ko vidi, da je 300 njenih otrok brez vsakega pouka.

Smrtna kosa.

(Brezovica.)

V ponedeljek dne 22. septembra 1920 smo pokopali na Brezovici 22. avg. 1897 rojeno Frančiško Urbančič, ki je bila zvesta članica Marijine družbe od svojega 15. leta, dobra hči materi, ljubša sestra in vneta bralka »Domoljuba«. Sad odpade kadar je zrel, odpadla je od žalujoče družine tudi ona — zrela za nebesa — po svojem 14letnem Bogu vdanem trpljenju. Naj se raduje v nebesih večno, proseč nam večnost srečno!

Koncert bo.

(Št. Vid pri Šišni.)

Naše Kat. prosvetno društvo pridno dela in se lepo razvija. Kot nekaj zunanjih izraz njegovega truda v letošnjem poletju nam poda društveni dra-

matški odsek v nedeljo dne 6. t. m. v dvorani Kat. prosv. doma lepo in poučno igro »Zlva pokopanac« — Drugo nedeljo dne 13. t. m. pa nastopi pevald odsek s 17 skladbami naših najboljših skladateljev. Zbor si je pridobil pod vodstvom mladega, agilnega in nadarjenega organista P. Zagarja sloves enega najboljših zborov dolinjskega okrožja. Ker so na sporedu res lepe umetne in narodne pesmi s solo-apevi, je ta koncert vreden, da ga posetite v čimvečjem številu.

Okrajna kmetijska zveza v Novem mestu

je imela 28. sept. t. l. svoj občni zbor. Na dnevnem redu je bila tudi sprememba pravil v tem smislu, da je Kmetijska zveza odsej izključno stanovsko strokovna organizacija kmetov. Ta sprememba je bila soglasno odobrena. V odbor so bili izvoljeni: župan Smihel-stopiške občine Fr. Brule kot načelnik, Pevec Ingacij, pos. iz Skovca, Wernig Franc, okr. kmet, nadzornik v Novem mestu, Košak Ivan, pos. v Novem mestu, Pečnik Ivan, kaplan v Smihelu, Munda Jos., uradnik Ljudske posojilnice v Novem mestu, Beve Josip, pos. na Kiju, Golob Anton, župan z Mirna, in Ozimek Fr., župan na Selih pri Šumberku, kot odborniki. Preglednika računov sta župan iz Ambrusa Sinkovci Ivan in Turk Anton, pos. iz Bršljina. — G. Munda je referiral o gospodarskih stvareh, ki zadevajo predvsem novomeški okraj. Odboru se je naročilo, da preštudira vprašanje intenzivnejše reje ovce, katero podpira oblast na samouprava. Dalje se bo pečal novoizvoljeni odbor z mislijo, kako pomagati našim živinorejcem a zadruzo za zavarovanje živine. Okrajna Kmetijska zveza bo organizirala za zimski čas vrsto predavanj in tečajev po okraju. Končno se je bavil občni zbor z organizatoričnimi zadevami. Občni zbor se je zaključil s sklepom: vsak zaveden kmet mora biti član Kmetijske zveze! Samo s svojo stanovsko organizacijo bo mogoče kmetu kaj doseči, zato je pa stvar kmetov, da je ta organizacija močna in solidna.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Papeževa prva pot v inozemstvo. 21. decembra bo preteklo petdeset let, odkar je papež Pij XI. bral svojo novo mašo. Bilo je to v Rimu v cerkvi sv. Ambroža in Karla. Letos bo papež isti dan in v isti cerkvi bral slovesno mašo. Moral bo seveda iti iz Vatikana. Za ta dogodek se v Rimu že sedaj pripravljajo, saj bo to prvič, da bo papež šel iz svoje države v Italijo. Zadnjič je bil namreč samo na trgu sv. Petra, ki pa spada v vatikansko državo.

s Razno. Vsa darila, ki jih bo prejel sv. oče ob letošnjem 50 letnem mašniškem jubileju, bodo bodoče leto razstavljena. — Za generala dominikanskega reda je bil mesec izvoljen Francoz pater Martin Gillet. — 50 letni mašniški jubilej je praznoval te dni nizozemski kardinal van Rossum. — Nedavno so bili v Lagosu v Afriki v mašnike posvečeni trije sinovi treh poglavarjev zamorskega rodu Joruba. Oče enega posvečenca je poglavar in obenem paganski duhovnik. Res čudna so pota.

Italija.

s Razno. Italijanski kralj je obiskal razstavo v Benetkah. — Goriška sodnija je obsodila na 2 leti in 10 mesecev ječe in na 7200 Din kazni Toneta Sviligoja iz Biljanc, ker je v krčmi grdil papeža, kralja in Mussolinija. — 28. oktobra bo otvoril sam Mussolini italijansko akademijo znanosti v Rimu. — 45 m visok zvonik so zgradili na Barbani. — Za »rezanje« s sla-bejšim vinom izdelujejo v Ital. Milanu si-

rup iz suhih fig. — Zlato sv. mašo je obhajal v Gorici 29. sept. prvostolnik kanonik mons. Ludovik Kumar. — 300.000 Din so bili vredni dragulji, ki so bili ukradeni neki nemški gospodični na italijanski železnici iz Genove v Milan. — V Gorici bodo smeli točiti novo vino šele z 19. oktobrom. — V Dobravljah je umrl znan mizarjski mojster Ivan Rustja. — Skozi tržaško prosto luko gre veliko tobaka na vse strani sveta. Za prevoz tobaka skozi luki skrbi več prevoznih tvrdk: ena ameriška, ena švicarska in še par drugih. Največja je ameriška, ki po poročilih listov sama zaposluje 2400 delavk; ostale tvrdke imajo okrog 200 uslužbenk. Tobak se uvaža iz Bolgarije, Jugoslavije, Grčije in Turčije. — V Zadlazu — Čadrgu v Gorah sta pogoreli hiši Kavčiča in Kende. — Iz Kalala nad Kanalom je moral v notranjost Italije tamošnji učitelj Anton Bratuž, iz Gor nad Idrijo pa učiteljica Leopoldina Podobnikova. — V Prvačini je umrl bivši podžupan Henrik Furlani. — Oblast v Ajdovščini je poskrbela, da se je na Šmaran dan na božjepotnem kraju v Logu pri Vipavi — plesalo. — Iz Farmance v Sabor gradijo novo cesto. — V Idriji je umrla 33 letna rudar. žena Ivana Novak. — Vsled pomanjkanja vode so vozili te dni Črnovrški prat perilo v par urah oddaljeno Idrijo. — Posestniku Antonu Gostiši v Zadlogu pri Črnem vrhu so tatovi odpeljali dva konja. — Z neko staro vojaško puško se je smrtno ponesrečil na paši 14 letni pastir Pepi Gruden iz Praprota na Krasu.

Avstrija.

s Novo vlado je sestavil, ko je zvezni kancler Streeruwitz podal ostavko, dunajski policijski predsednik Schober. Bistvo nove vlade je mir in red v državi in zopetna vrnitev zaupanja inozemstva v Avstrijo. Schober je odločen mož, ki je že svoj čas z vso ostrožjo zatrl krvave komunistične nemire na Dunaju, pa je tudi preteklo nedeljo, ko je bil Dunaj v pričakovanju velikih nemirov pokazal, da je mož, pred katerim imata strah oba oborožena sovražna tabora v Avstriji, sociademokrati in narodnjakarji.

Čehoslovaška.

s Svetemu Vavla, knezu češkemu. Češki narod se letos spominja s sijajnimi slavnostmi svojega narodnega kneza, svetega Vavla, ki je leta 929 v Stari Bole-slavi zatisnil oči. On je utrjeval krščansko vero med češkim narodom, dosegel pa je tudi z dalekovidnim delom, da je češka država postala v tistih časih popolnoma samostojna in neodvisna od nemškega cesarstva. Svetovavlaška slava se vršijo že od maja. V juliju je narodnega svetnika proslavila orlovska mladina in so tudi naši Orli potovali tedaj v Prago. Dne 27. septembra so se državna vlada, inozemski zastopniki in ljudstvo poklonili pred kipom sv. Vavla v Pragi. Na svetnikov god dne 28. septembra so prišla slavlja na višek, ko se je pomikal po praških ulicah slavnostni sprevod h katedrali sv. Vida, ki so jo letos dovršili in ta dan slovesno otvorili. Praški nadškof Kordač je kronal gla-

vo (lobanje) sv. Vavla z dragoceno krono, ki je dar češkega naroda. Ponoči je bilo v stolnici ekleonočno češčenje z opolnočno službo božjo. Slavlja so se završila z evharistično nedeljo 29. septembra; popoldne je bil na staroslavnem praškem gradu, kjer stoluje predsednik republike, slovesen obhod z relikvijami svetega Vavla. — Posebno odposlanstvo, ki jo je vodil papeški častni komornik, je izročila ob tej priliki državnemu predsedniku Masaryku veliki križ papeškega reda sv. groba. Nosilci tega reda so lahko samo vladarske osebe.

s Parlament je razpuščen in 27. oktobra bodo že nove volitve, na katere se vse stranke mrzlično pripravljajo. Do razdora v vladni večini je prišlo, ker so agrarci začeli prezirati ljudsko stranko. Nove volitve ne bodo prinesle posebnih sprememb, tako vsaj trdijo merodajni krogi. Do novih volitev bo vodila posle stara vlada.

Rusija.

s Kulturna svoboda v boljševičem »paradižu«. Sovjetska vlada je prepovedala več oper, češ, da je besedilo in skladba pisana v kapitalističnem duhu. Boljševiki se boje med drugim sledečih oper: »Aida«, »Othella«, »Hoffmanovih pripovedk« in še drugih, ker nastopajo v njih razni kralji, principi in plemenitaši. Presneto mora biti v masi ruskega naroda slabo zasidrana komunistična revolucionarna ideja, če se rdeči kolovodje strašijo že pred našminkanimi »kralji« in »cesarji« na ruskih odrih.

Francija.

Kardinal Dubois umrl. V ponedeljek, 23. sept. je umrl pariški nadškof kardinal Dubois, star 73 let. Nedavno so ga operirali, a radi visoke starosti operacije ni prestal. V francoskem cerkvenem in javnem življenju je igral zelo važno vlogo. Jene, ker zaslužijo pri vsaki velikanske svote. Zato je umevno, da so bile v skrbah za zaslužek. Letos so te nečedne zadeve prišle na dan. Senat (gornja zbornica) je začel preiskavo. Za stvar je živahno zanima tudi predsednik Hoover, ki mu je menda mnogo na tem, da se oboroževanje res cmeji in da se doseže pomorski sporazum z Anglijo. Časopisje zahteva, naj se

vse pogodbe za gradnjo novih ladij razveljavijo, ako se jeklarne in ladjedelnice ne morejo čisto opravičiti.

Amerika.

s Vse pride na dan. L. 1927. se je v Zenevi vršila velika konferenca za znižanje pomorskega oboroževanja. Konferenca je bila sklicana po prizadevanju združenih držav. Uspela pa ni. Poleg drugih vzrokov, da se je ponesrečila, je bilo tudi delovanje nekega ameriškega časnikarja, ki se piše Shearer. Ta je prejel od velikih ameriških jeklaren 25.000 dolarjev, da je lahko vpriporil veliko časopisno gonjo proti znižanju oboroževanja. Porabili je tudi neke podatke iz ameriškega mornariškega ministristva. Jeklarne bi bile pri manjšem številu bojnih ladij zelo udar.

Drobne novice.

Telovaji so napadli dva uradnika blizu bolgarskega Haškova in zginili z avtom in 50.000 Din.

Ruska velika kneginja Marija Pavlovna je zaposlena v nekem njujorskem modnem salonu.

Veliko gibanje za monarkijo je odkrila ruska policija v srednji Rusiji.

Bivši afganistanski kralj Amanulah se je z ženo vred menda dal v Londonu krstiti.

20.000 ljudi nima sredstev za preživetje v madžarski Budimpešti.

2 milijona litrov petroleja je pogorelo pri Hullu na Angleškem.

Premogovni plini so se vneli v Frameriesu v Belgiji. 5 mrtvih.

Ob avstrijski meji ležečo madžarsko vas Szentpeterfa je ogenj popolnoma uničil.

Za roko romunske princezinje Ileana je menda zaprosil bolgarski kralj Boris.

Moskovski brzovlak je skočil v tira v Uralskem pogorju. 30 ubitih, 40 ranjenih.

Diplome katoliških vseučilišč priznava Španija.

Na dražbi bodo prodali novo rusko cerkev v Berlinu.

150 ubitih in 100 ranjenih je bilo do slej pri volivnem boju za mehiškega predsednika.

Krvavi boji divjajo na Kitajskem med muslimani in Kitajci.

Vaši barvasti čevlji bodo kakor novi, ako jih barvate z Brauns,

Vilbra
barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi,
usnjati stoli itd. vse
izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter
trgovinah z barvo in usnjem!

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

Se 1000 milijonov.

Kako važno je misijonsko delo, nam izpričuje statistika, ki jo je objavil list »Osservatore Romano« o različnih verah na svetu. Po tej statistiki je: katoličanov 264,5 milijonov, protestantov 166,5 milijonov, razkolnikov 117 milijonov, judov 11 milijonov, mohamedanov 212 milijonov, brahmanov 222 milijonov, buddhistov 120 milijonov, konfucionistov 235 milijonov, taoistov (Kitajska) 32 milijonov, sintoistov 17 milijonov, poginov 145 milijonov.

Iz teh števil je razvidno, da znaša število nekrstjanov na celim svetu okrog 1000 milijonov ali z drugo besedo: 2 tretjini vsega človeštva še ne ve nič o Kristusu in njegovem nauku. Zares! Velikansko polje za katoliško misijonsko delo. In koliko je kristjanov in celo takomenovanih »katoličanov«, ki bi jih bilo treba znova pridobiti za krščanstvo. Slednji izmed nas bi moral govoriti: Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar mi je dal? Za dar sv. vere, ki nam ga je Bog dal brez našega zaslužja, se ne moremo lepše hvaležnega skazati kot da drugim pomagamo do vere.

Inteligenca drugod in na Slovenskem.

Naš znani pisatelj Ksaver Meško popisuje v ameriški »Ave Mariji« (1928) svoje romanje v Kevelaer na Nemškem. Na str. 333 piše doslovno: »— Izredno me je zanimalo, kako so hodile — razen procesij — od postaje do postaje skupine po 5, 6, 8 ljudi in so glasno molili Križev pot, med posameznimi

postajami pa rožni venec. Glasno molili, pravim, ne sramežljivo in leno mrmrali, kakor imamo Slovenci — vsaj v nekaterih krajih — nelepo, a na žalost neiztrebljivo navado in razvado. In kakšni ljudje so bili to? Sama inteligenca: elegantne gospe, gospodje raznih starosti, mladi gospodje, ki so morali biti ali vseučiliščniki ali gimnazijci najvišjih razredov. Ali se vam ne zdi to lepo? In kaj je bilo še res lepo? Da ne enega človeka nisem opazil ali slišal, ki bi se tem pobožnim molivcem kako muzal, morda jih celo s kako porogljivo in zaničljivo besedo žalil, kar se pri nas na Slovenskem neredko dogaja in kaže žalostno pomanjkanje srčne kulture ...»

In procesije same! Dolge vrste belo oblečenih deklic in deklet s svojimi zastavami, fantje s svojimi, ob zastavonoši krepki, lepi mladeniči s srednjeveškimi klobuki na glavi, raz katerih ponosno pahljajo bela nojeva peresa, s potegnjenimi sabljami v rokah; ob posameznih postajah povesijo v pozdrav in počestčenje zastave in sablje. Vmes voditelji in reditelji z dolgim črnimi in pozlačenimi palicami v rokah. Male deklice in fantje pa nosijo lesena pozlačena jagnjeta, lepo izrezljani pozlačeni imeni Jezusovo in Marijino in druge embleme. Vse stopa resno, moli glasno, z gorečnostjo, z zaupnostjo.

Če na železnica, v mestih, v tovarnah Nemčije spoznava človek veliko nemško podjetnost, delavnost in vztrajnost, se uči tukaj visoko spoštovati nemško pobožnost.

Le enega, česar je na naših božjih potih več kot preveč, nismo tam nikjer videli: berčev ...»

✚ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA« ✚

Moda pri nas in drugod.

Moda v Sloveniji in drugod. Urednik Šal. vestnika poroča v potopisu: Naše romanje v Turin (1929) med drugim: »Kar se tiče dostojnosti v noši, je Ljubljana na žalost daleč, daleč za Turinom in tudi za drugimi italijanskimi mesti, kar smo jih videli. Tisti, ki so bili v Pragi na orlovskem taboru pravijo, da tudi tam ni toliko nedostojnosti v noši, kot v Ljubljani. (Kaj pa šele v provincialnih gnezdi: Krško, Brežice, Kranj — kjer so meščanske šole. Deklice že faktično razkazujejo nele spodnja, ampak tudi bedra nad kolenom.) To dejstvo mora polniti z žalostjo vsakega, kdor količaj ljubi našo prestolnico.«

Mačka, ki je hodila svoja pota.

(Pravljica.)

(Dalje.)

Divji konj je sklonil svojo divjo glavo in žena mu je vrgla pleten jermenast povodec preko nje. Divji konj je odvrnil, sopeč ženi pod noge: Gospodinja moja in žena mojega gospodarja, služil vama bom za voljo čudovite trave.

»Ah,« je rekla mačka prisluškujoč: »Ta konj je zelo neumen.« In je odšla po mokrem divjem gozdu, mahaje s svojim divjim repom, na svojo samotno pot. Ali povedala ni nikomur.

Ko sta se mož in pes vrnila z lova, je dejal mož: »Kaj dela divji konj tukaj?« In žena je odvrnila: »Nič več se ne imenuje divji konj, temveč najin prvi služabnik, kaj-

42

RAZNO

Križani časnikar. V Rusiji vlada veliko sovražstvo med kmečkim ljudstvom in vladnimi prijenjači. Vsaka vas ima stalnega vladnega dopisnika, ki poroča v Moskvo o vseh sumljivih protirevolucionarnih znakih. Tak vladni časopisni poročevalec je bil tudi Lepkin v neki vasi blizu Moskve. Mož je naznanil vse kmete, ki niso hoteli prijaviti svojih žitnih zalog vladnim komisarjem. Razjarjeno ljudstvo pa je moža zgrabilo in ga na križ pribilo.

Bakteriologova hiša. V Yokohami na Japonskem si je postavil neki bakteriolog (učencjak, ki se bavi s proučevanjem bacilov — povzročiteljev raznih bolezni) hišo, ki se ponaša z obilico svetlobe in solca. Ta hiša ima samo steklene stene. Posamezne steklene plošče obrobja ozek železen okvir. Zrak odhaja lahko samo skozi posebne cevi. Sveži zrak se pa črpa s sesaljo v notranjost hiše. Pri tem se zrak večkrat filtrira, ta-

Cirkuški otrok

Usedla se je, da bi pisala; a že pri prvih besedah je spet jasno imela pred seboj ves dogodek, da je morala pero s trepetajočo roko spet odložiti. V tem trenutku je močno potrkalo na njena vrata in še preden se je mogla dvigniti, je zagledala pred seboj Landolfovo razburjeni obraz.

»Gospodična Nora... Vi tukaj?« je vprašal hitro. »In vaš oče, kje je?«

Nora se je ponosno dvignila, da bi čim hladneje zavrnila vsiljenca. Toda on je vztrajal na svojem mestu in iz njegovega glasu je bilo sklepati, da se je bilo zgodilo nekaj nenavadnega.

»Kje je vaš oče?« je zaklical znova. »Vem. bil je pri vas, pogovoriti se je imel z vami o važnih stvareh. Kako ste ga potolažili? Je odšel pomirjen od vas?«

Nora ga je zrla kakor v sanjah; le molče je odkimala.

»Ah, tako je!« je zaničljivo rekel Landolfo. »Na ta način ste odslovili svojega očeta? Zelo otroško! Zdi se, da ne veste, česa vsega so zmožni ljudje, ki so na robu propasti!... Še enkrat, gospodična Nora, kje je ravnatelj?« je zaklical in nestrpno udaril z ного ob tla, ko je še vedno molčala in ga zrla kakor v sanjah.

Nora je prebledela ko smrt; položila je roko na čelo, kakor da mora najprej zbrati svoje misli. »Ne vem, jaz ne vem,« je zajecjala. »Kaj menite... kaj mislite?« A kakor da se ji je nenadoma zopet vrnila

zmožnost mišljenja, je dodala: »Tako ga moram poiskati. Po najinem razgovoru je šel ven na vrt.«

»Na vrt? Kam? Kaj je hotel tam... pa vendar ne sam?« je z osornim glasom dalje vpraševal Landolfo. »Z ravnateljico sva seveda mislila, da sta skupaj in vaju nisva hotela motiti. Nisva si mogla misliti, da bi hči prepustila očeta ob uri nesreče samemu sebi. Vse posledice boste nosili vi!« je neusmiljeno nadaljeval Landolfo.

»Prepustila očeta sasemu sebi — te besede so jo zadele v dno duše. Da, mislila je samo na svojo nesrečo, molče in brezobzirno ga je bila zavrnila.

»O, takoj ga morava poiskati!« je zaklicala vsa prepadena; v strahu je pozabila na svoj gnev in prosoje je iztegnila roke proti Landolfo. »Pojdite z menoj, da ga poiščeva!« je prosila še enkrat.

»Vse posledice boste nosili vi!« je ponovil Landolfo.

A ona ga ni več čula; odhitela je po stopnicah proti vrtu. Gospa Emilija je preplašena stala ob vhodu na vrt in jo hotela zadržati, vprašujoč jo, kje neki je ostal ravnatelj vse jutro.

A Nora ni imela časa, da bi odgovarjala. »Gotovo je v parku, mogoče pa je odšel proti mestu!« je zaklicala in odhitela, da ji je Landolfo komaj sledil. Zdelo se ji je, da je sedaj vsaka minuta dragocena. V njenih ušesih je odmevalo kakor doneči zvon: »Vi pač ne veste, česa vsega so zmožni ljudje, če so na robu propasti, posledice boste nosili vi!«

Kakor splašena srna je begala po vseh vijoličih se stezah in klicala očeta; a nehotela jo je vlekle proti nekemu mestu, ki se je bil kakor vžgal v njeno misel: oni splozki breg, trhla brv, polomljeno grmovje, globoka potokova struga; hotela se je ogniti temu pogledu, a kljub temu jo je vlekle tja.

ti vozil naju bo iz kraja v kraj na večne čase. Sedi mu na hrbet, kadar pojdeš na lov.«

Drugi dan je prišla k votlini divja krava, držeč svojo divjo glavo pokoncu, da se ne bi ujela z divjimi rogovi v divje drevje. In mačka je šla za njo in se skrila prav tako kakor prej; in vse se je zgodilo prav tako kakor prej; in mačka je govorila prav tako kakor prej; in ko je divja krava obljubila, da bo dajala ženi vsak dan mleka v zameno za čudovito travo, je odšla mačka po mokrem, divjem gozdu, mahaje s svojim divjim repom, na svoja samotna pota prav tako kakor prej. Ali nikomur ni ničesar povedala. Ko so se mož, konj in pes vrnili z lova, izprašujoč prav tako kakor prej, je odvrnila žena: »Nič več se ne imenuje divja krava, temveč dajalka dobre hrane. Dajala nama bo toplega, belega mleka na veke, a jaz bom skrbela zanjo, ko boste ti, tvoj prvi prijatelj in tvoj prvi služabnik na lovu.«

Prihodnji dan je mačka čakala, da bi videla, če bo še kaka divja žival odšla k votlini, ali nihče se ni premaknil iz mokre, divje šume, tako da je mačka odšla sama tlakaj; videla je ženo, molzečo kravo, videla žar ognja v votlini in zavohala vonj toplega, belega mleka.

Mačka je rekla: »Sovražnica moja in žena mojega sovražnika, kam je šla divja krava?«

Žena se je zsmejala in rekla: »Divjakinja iz divje šume, vrni se v gozd, kajti spetla sem se in vrgla proč čarodejno topatico in nobenega prijatelja ali služabnika ne potrebujemo več v svoji votlini.«

»Ali resno mislite, da je nameraval vaš oče v mesto?« je vprašal Landolfo brez sapa, ko se je slednji obrnila tja in krenila po najkrajši poti skozi grmovje. »Saj je vendar vedel, da sem jaz tam.«

»Pa je vendarle možno, lahko da ... tu vodi steza na cesto,« je rekla Nora, pomirjač sapa. A nenadoma se ji je zdelo, kakor da ima svinec na nogah, tako težke so bile — vsa sila se ji je osredotočila v oči, tako so se ji širile, ko se je bližala onemu mestu.

»Stojte! Gospodična Nora, stojte!« je zaklical zdaj Landolfo in jo krepko zgrabil za roko. »Tu ni mesta za vas!«

»Toda Nora se mu je iztrgala in z glasnim krikom planila naprej ter obupno padla na kolena. Videti je bilo, da se uresničuje najhujše: slutnja jo je vodila pravilno. Napol potopljeno je ležalo v vodi temno, iztegnjeno telo, le glava je bila še trdno naslonjena na najskrajnejši brežni rob — le nekoliko naj bi se premaknila in s precejšnjim padcem deroča voda bi ga odnesla s seboj. Morda je hotel iti čez potok, pa mu je izpodrsnilo? Morda se mu je bilo zvrtilo v glavi in je padel s polzke brvi? Ali pa je bil hote to napravil, pa mu je božja previdnost ustavila še zadnji korak?

Nora, ki je bila skoraj brez zavesti, je onemogla vlekla za težko truplo, ki ni pokazalo nobenega znaka življenja. Tudi Landolfo je bil že na mestu. »Mirno in premišljeno,« je velel; a njegov lastni obraz je kazal, kako malo je bilo to mogoče. Mrzel pot mu je stopil na čelo in skoraj so mu šklepetali zobje. S krepko roko in veliko spretnostjo je potegnil težko truplo na breg ter previdno položil njegovo glavo v Norino naročje.

»Ni mrtev,« je rekel in v preizkušnjo položil

Mačka je odvrnila: »Nisem ti prijateljica in nisem ti služabnica. Mačka sem, ki hodim sama zase in želim priti v vašo votlino.«

Žena je odgovorila: »Čemu nisi tedaj prišla s prvim prijateljem prvo noč?«

Mačka se je razsrdila, rekoč: »Ali je divji pes kaj govoril o meni?«

Nato se je žena zasmejala in rekla: »Ti si mačka, ki hodiš sama zase in vsi kraji so ti podobni. Nisi mi ne prijateljica, ne služabnica. Sama si to rekla. Odstrani se in hodi sama zase po krajih, ki so ti podobni.«

Tedaj se je mačka hlinila, da je žalostna, in je dejala: »Ali ne smem nikoli priti v votlino? Ali ne bom smela nikoli sedeti ob toplem ognju? Ali ne bom smela nikoli piti toplega, belega mleka? Zelo si dobra in zelo lepa. Tudi napram mački ne smeš biti trdega srca.«

Žena je rekla: »Vem, da sem modra, ali ne vem, da bi bila lepa. Pobotala se bom torej s teboj. Če bom izrekla le eno besedo tebi v hvalo, boš smela priti v votlino.«

»Ali, ako boš izrekla dve besedi v mojo hvalo?« je vprašala mačka.

»Nikoli jih ne bom,« je odvrnila žena, »toda, če bom izgovorila dve besedi tebi v hvalo, boš smela sedeti pri ognju v votlini.«

»Ali, ako boš izrekla tri besede?« je vprašala mačka.

»Nikoli jih ne bom,« je dejala žena, »toda, če bom izgovorila tri besede v tvojo hvalo, boš smela piti toplo, belo mleko trikrat na dan na vekov veke.«

roko na onesveščeno glavo; »samo omedlel je.« Globoki vzdih, ki se mu je pri izvil iz prsi, ni veljal samo naporu, ki ga je bil prestal. »Odvežite mu ovratnik; drgnite mu žile, kolikor morete,« je nadaljeval, obrnjen k Nori. »Jaz skočim medtem po pomoč ... Na poti proti mestu se mu je zlomila brv,« je pridejal zelo pomenljivo in parkrat sunil z nogo v trhle deske ter jih razbil, preden je šel.

Morda je učinkovala na ponesrečenca izpremenjena lega ali pa močno drgnjenje in glas njegovega otroka ali pa njena vroča sapa, ki je udarjala vanj; kajti vse telo mu je lahno zadrgetalo in rahel vzdih mu je vstel iz zaprtih ust.

Nora je sklenila roke kakor v zahvalno molitev. »Nikar naj ne umre, o Bog, ne daj, da umre po moji krivdi!« je prosila. »Vse svoje življenje bom popravljala, kar sem zagrešila tisti trenutek,« in pritisnila je mali križec, ki ga je nosila, na njegove in na svoje ustnice. »Nič, nič mi ne sme biti preveč, samo da te rešim, oče! Samo njena daritev, je menila, more odkupiti dragoceno življenje.«

Landolfo se je vrnil z ljudmi. Ravnateljci je bil povedal samo, da si je njen mož v gozdu izvinil nogo in da nujno rabi nosilnico za prenos. Možem, ki jih je bil vzel s seboj, je dovolj povedala zlomljena brv.

Ravnateljci so previdno položili na nosilnico. Nora je neprestano stiskala njegovo roko. Kakor da se še vedno boji, da bo umrl, preden bo razumel njeno otroško žrtev. Enkrat je bilo videti, kakor da so mu razumljivo zasijale oči, drugič se je zdelo, da ji je lahno stisnil roko.

Več dni je visel med življenjem in smrtjo. Nora se noč in dan ni odstranila od njega. Ni govorila, ni tožila, ne jokala; vse je vršila tako, kakor da bi bilo

Tedaj je mačka usločila svoj hrbet in rekla: »Naj si sedaj zapomnim zagrinjalo ob otvoru votline in ogenj v ozadju votline in lonci za mleko, stoječi ob ognju, kar je dejala moja sovražnica in žena mojega sovražnika.« In je odšla po mokrem, divjem gozdu, mahaje s svojim divjim repom, na svoja samotna pota.

Ko so se tisto noč vrnili mož, konj in pes z lova domov, jim žena ni povedala, kako se je pobotala z mačko, kajti bala se je, da ti trije ne bi bili s tem zadovoljni.

Mačka je odšla daleč, daleč in se skrivala dolgo časa v mokri, divji šumi, divje osamljena, tako da je žena že povsem pozabila nanjo. Le netopir — mali gori in doli prhutajoči netopir — ki je visel v votlini, je vedel, kam se je mačka skrila; in slednji večer je poletel netopir k mački z novicami, ki so se dogodile.

Nekega večera je dejal netopir: »V votlini je otrok. Dete je mlado, rdeče, zalito, drobčkano in žena ga ima zelo rada.«

»Ah,« je dejala mačka, prisluskuje, »a kaj ima dete rado?«

»Rado ima stvari, ki so mehke in dražljive,« je odvrnil netopir. »Rado ima tople stvari, da jih drži v naročju, ko gre spat. Rado vidi, da se igračka z njim. Rado ima vse te stvari.«

»Ah,« je rekla mačka, prisluskuje, »tedaj je moj čas napočil.«

Drugo noč je odšla mačka skozi mokri divji les in se skrila prav blizu votline do zore, ko so mož, pes in konj odšli na lov. Žena je tistega jutra pridno kuhala, a dete je kričalo in jo motilo. Zato ga je odnesla

ko da pride v hišo prost vseh bakterij. V hiši je torej popolnoma čist zrak. Noben prašek ne more v notranjost.

Krokodiliored vrati. V Indiji so reke prestopile bregove. Valovi se širijo po obširnih planjavah. Z valovi vred so pa reke splovile svoje mokre prebivalce do 80 kilometrov daleč. Zato so se krokodili pojavili tudi v takih krajih, kjer jih doslej še niso poznali. Zverji silijo iz kalnih valov v hiše in staje. Prebivalstva se je polotil obupen strah. Vlada pošilja vojaštvo, da strelja te neljube goste.

Ženske, prijateljice tobaka. Neka dominikanska sestra, ki deluje že več let kot misijonarka med črnci v Severni Rhodesiji v Afriki, poroča, da so tam ženske bolj strastne kadilke tobaka kot moški. Ob nedeljah se po dovršeni službi božji postavijo ženske v vrsto in pričnejo kaditi kakor za stavo. Nabasana goreča pipa ali dolga cigareta roma od ene do druge, da se vali gost dim tobaka v zrak. V oni naslednji pričnejo tudi otroci kaditi, ko dopoldnevo deseto leto.

Prva ženska ponudba. Ženitne ponudbe so bile v starih časopisih nekaj

iz votline in mu dala prgišče gramoza, da bi se z njim igralo. Ali otrok je še vedno jokal.

Tedaj je iztegnila mačka svojo mehko tačico in pobožala otroka po licu. Dete je zagolčalo; in mačka ga je podrgnila s svojim repom po debelih kolenih in ga poščegetala pod mastno bradico. In dete se je nasmehljalo; žena ga je čula in se zasmejala.

Tedaj je izpregovoril netopir — mali gor in dol prhutajoči netopir — ki je visel nad otvorom votline: »Gospodinja moja in žena mojega gospodarja in mati gospodarjevega sina, divja žival iz divje šume se prekrasno igra s tvojim otrokom.«

»Moj blagoslov tisti divji živali, pa naj je katerakoli,« je odvrnila žena, vzravnavši hrbet, »kajti pridno sem delala danes in napravila mi je uslugo.«

Baš v tisti minuti in sekundi, predragi moji, je padla posušena konjska koža, ki je bila razstrta z repom navzdol, ob otvoru votline, na tla — plosk! — Kajti spomnila se je pogodbe, ki jo je bila žena napravila z mačko; ko jo je žena šla pobrat — glejte in strmite! — je sedela mačka popolnoma zaupno v votlini.

»Oh, sovražnica moja in žena mojega sovražnika,« je dejala mačka, »jaz sem: kajti izpregovorila si mi besedo v pohvalo in zdaj lahko sedim v votlini na veke. Ali še sem mačka, ki hodim sama zase, in vsi kraji so mi podobni.«

Žena je bila silno jezna, stisnila je tesno ustnice, sedla h kolovratu in pričela presti.

Ali dete je kričalo, ker se je mačka

odstranila, in žena ga ni mogla umiriti, kajti premetavalo se je, brčalo in kremžilo obraz.

»Sovražnika moja in žena mojega sovražnika in mati mojega sovražnika,« je izpregovorila mačka, »vzemi prédence preje, ki jo predeš, priveži nanj kolovratov motič, napelji tega po tleh in pokazala ti bom čarovnije, ki se bo zbog nje tvoj otrok smejal tako glasno kakor se sedaj joče.«

»Napravila bom tako,« je odvrnila žena, »kajti jaz sem s svojo umetnostjo pri kraju; ali ne bom se ti zahvalila za to.«

Pričvrstila je nit na ilovnati motič in ga spustila po tleh. Mačka je skočila za njim, ga tapljala s svojimi tačicami, prevračala naprej in nazaj, metala čez hrbet, ga skrivala med zadnjimi nogami in hlinila, da ga je izgubila, se zakadila znova vanj, toliko časa, da se je otrok smejal tako glasno kakor se je prej jokal, se iztezal za mačko in rajal, da je veselje napolnilo vso votlino, dokler se ni utrudil in upehan zaspal z mačko v naročju.

»Zdaj,« je rekla mačka, »zapojem otroku pesemco, ki ga bo za kako uro uspavala.« Pričela je presti, glasno in nizko, nizko in glasno, dokler ni dete zaspalo. Žena se je smehljala, ko ju je gledala in rekla: »To si čudovito napravila. Ni sumnje, da si zelo pametna, mačka.«

Baš tisto minuto in sekundo, predragi moji, je bušil dim od ognja v ozadju votline v oblakih nazaj skozi streho — puh! — Kajti spomnil se je pogodbe, ki jo je bila žena napravila z mačko; in ko se je dim

razblinil — glejte in strmite! — je sedela mačka povsem zaupno ob ognju.

»Sovražnica moja in žena mojega sovražnika in mati mojega sovražnika,« je govorila mačka, »jaz sem: kajti izpregovorila si mi drugo besedo v pohvalo in sedaj lahko sedim pri toplem ognju v ozadju votline na veke. Ali še sem mačka, ki hodim sama zase, in vsi kraji so mi podobni.«

Tedaj je bila žena zelo huda, razpustila je lase, priložila drva na ogenj, potegnila iz ognja široko ovnovo lopatico in pričela čoprati, kar naj bi preprečilo, da bi izpregovorila tretjo besedo mački v pohvalo. Sedaj pa ni zaorala z besedo, predragi moji, temveč molče; polagoma je nastal v votlini tak mir, da je majcena, drobna miška prilezla iz kota in stekla po tleh.

»Sovražnica moja in žena mojega sovražnika in mati mojega sovražnika,« je izpregovorila mačka, »ali je ta miška v zvezi s tvojo čoprnijo?«

»Uh! Ta! To pa že ne!« je odvrnila žena, spustivši lopatico na tla. Skočila je na pručico ob ognju in si prav hitro spletla lase v kito, boječ se, da ne bi miška smuknila nanje.

»Ah,« je dejala mačka, motreč, »potem mi mačka ne bo v kvar, če jo pojem?«

»Ne,« je odgovorila žena, spleta je si lase, »hitro jo počej in še hvaležna ti bom za to.«

Mačka je napravila le en skok in ujela miško. Žena je dejala: »Hvala ti stokrat. Celo moj prvi prijatelj ne lovi tako urno miši kakor ti. Nedvomno si zelo modra.«

Baš tisti hip in sekundo, predragi

43

zelo redkega. Prva ženitna ponudba je izšla leta 1783. v »Frankfurter Anzeigennachrichten«. Oglas se ni dosti razločeval od današnjih ženitnih oglasov. Nek moški je iskal nevesto, ki naj bi poleg drugih lepih lastnosti imela tudi okrog 50.000 takratnih goldinarjev dote.

Ižančeva žena. Star Ižanec je šel a pogreba domov, ko ga je nenadoma ujela huda nevihta in padati je pričela kakor oreh debela toča. Veliko zrno je padlo tudi Ižancu na butico in jezen je zamrmral: »Zdaj je prav gotovo moja stara prišla v nebesa.«

Na Spitsbergih ne zraste nobena rastlina višje kot pet centimetrov. Ker so tam ogromne množine premoaga, so morali biti tam pred tisočletji ogromni gozdovi.

Živnoozdravniki (lametu, ki je v nedeljo prišel k njemu): »Ali ne veste, da v nedeljo ne delam?« — Kmeti: »Jaz že vem, ampak moja krava ne ve tega.«

Skopuh. Oče (sinu, ki se je nagnil v gledališče čez ograjo balkona in gleda v parter): »Pazi, da ne padeš v parter! Tam je trikrat dražje.«

od vsakega dejanja odvisno njegovo življenje in kakor da je bila otopena za vse drugo.

Ko se je bolniku vrnila polna zavest, ni izpregovorila nobene besede, niti o preteklosti, niti o dogodku samem. Polagoma se vračajoči spomin ga je, kot je bilo videti, vznemirjal in mučil; njegove oči so plaho in boječe iskale Nora. Ta pa ni bila le napol junakinja: takoj mu je hotela pomiriti trudne možgane. Klečeč ob njegovi postelji, ljubeznivo ga objemajoč je obnovila svojo obljubo, ki jo je bila napravila takoj prvi trenutek in ki jo je odslej vedno in brez pridržka ponavljala v svoji duši.

Bilo je nekaj posebnega, kako je to vplivalo na bolnika. Najprej jo je gledal neverno, nato vprašujoče; slednjič pa je preletelo utrjeni obraz skoro otroško veselje; radostno je objel svojo hčerko: »Torej nisem tega samo sanjal in ni bila le domišljija, da mi boš ti pomagala... Nora, Nora, ti boš rešila svojega očeta! Saj sem vedel, da boš moj dobri otrok, da me ne boš zapustila v sili. Sedaj tvojemu očetu ne bo treba pustiti lepih konj, ki so njegov ponos in slava, brez katerih ne more živeti. Nora, zdaj bova tekmeča pregnala z bojišča! Zdaj bo zopet tako, kot je bilo tedaj, ko si bila še mala deklica in nisi poznala večjega veselja, kakor če te je očka posadil na konja. Ali se ne spominjaš tega, Nora?... Med naju pa je prišel prepad: moja hčerko so hoteli ločiti od mene. A tudi ti boš radi mene pustila vse, kakor nekoč tvoja mati.«

»Vse,« je dihnila Nora in morala je biti v tej mali besedici globoka boleost, kajti bolnik sam se je streznil iz svojega omamnega navdušenja.

»Otrok moj, saj bi ne bila nikoli srečna z njim,« je rekel in kakor sočustvovaje božal sklonjeno glavo. »Neizmerno bi bila nesrečna. Poznam svet.

Vedno bi te smatrali za vsiljenko; njemu bi bilo žal in bi te zanemarjal. Tisočkrat bridkejšje bi bilo zate kakor ta trenutek. Verjemi mi, otrok moj, tvoja sreča je to... rešil te bom velike nesreče.« Ko se je ravnatelj, utrujen od dolgega govorjenja, zopet naslonil na blazine, je verjel sam, kar je bil rekel. Noben govornik nam ne govori prepričevalneje kakor sebičnost.

Nora je trudno naslonila glavo na očetove blazine in oče jo je krepko držal za roko, kakor da se je bal, da mu bo morda ubežala.

»Vse,« je zopet zašepetala zase in pred njenimi očmi je zrastle žrtev v vsej svoji velikosti. Konec je njene ljubezni, uničena je njena prihodnost, izgubljena vsa sreča, zanjo ni nikakega upa več — kakor silen kamen ji je padlo to spoznanje na srce, da bi najrajši zavpilo pod težo bolesti.

Morda je oče slutil v svojem polspanju, kaj trpi njegov otrok? Nemirno se je premetaval po postelji. »Saj ne bo storila tega, Landolfo, ne bo! je mrmral kakor v sanjah.

Na Norini pisalni mizi so ležale začetne vrstice, ki jih je pisala Kurtu: kakor strahovi so strmele vanjo te besede; spomnile so jo vsega, kar je bila hotela tedaj obljubiti in zagotoviti... Vse to je proč — proč! Nenadoma je pograbila list in ga raztrgala na drobne kosce: Tudi to moram storiti, takoj zdaj moram storiti!« je rekla. Kljub temu, da so jo skelele oči od dolgega bdenja, kljub temu, da so bili njeni udje kakor otrpli od utrujenosti, se je usedla in pisala — kakor v sanjah.

Naročaito „Domoliuba“!

Dr. Hubad Ivan

zobozdravnik v Škofiji Loki

ne ordinira od 7. do 19. oktobra

moji, se je razpočil lonec za mleko, stoječ poleg ognja, na dvoje — fift! — Kajti spomnil se je pogodbe, ki jo je bila žena sklenila z mačko; in ko je žena skočila s pručice — glejte in strmite! — je mačka polizala toplo, belo mleko, ki je ostalo v enem izmed razbitih kosov.

»Sovražnica moja in žena mojega sovražnika in mati mojega sovražnika,« je izpregovorila mačka, »jaz sem: kajti izpregovorila si mi tri besede v pohvalo in sedaj lahko pijem toplo, belo mleko trikrat na dan na veke. Ali še sem mačka, ki hodim sama zase, in vsi kraji so mi podobni.«

Tedaj se je žena nasmejala in položila pred mačko skodelico toplega belega mleka, rekče: »O mačka, pametna si kakor človek, ali spomni se, da tvoja pogodba ni bila sklenjena z možem in s psom, in ne vem, kaj bosta ta dva napravila, ko pride doma.«

»Kaj me briga,« je dejala mačka. »Če dobim v votlini prstorček ob ognju in trikrat na dan toplega, belega mleka, kaj mi je potem mar, kaj bosta počela mož in pes.«

Ko sta prišla mož in pes tisti večer v jama, jima je povedala žena zgodbo o svoji pogodbi, a mačka je čepela medtem ob ognju in se smehljala. Potem je rekel mož: »De, ali mačka ni sklenila pogodbe z me — no j — ti z mojimi nasledniki.« Nato je sezul svoje usnjate čevlje, vzel v roke svojo kamenito sekiro (to so tri stvari), pobral kos lesa in bradljo (to je skupaj pet predmetov), jih zapostavil po vrsti in dejal: »Sedaj sklepava pogodbo m i d v a. Ako ne boš lovila miši, kadar boš v votlini na veke, bom zalučal eno izmed teh petih stvari vate, kjerkoli te bom zagledal, in vsak moj pravi naslednik bo storil tako.«

»Ah,« je vzdihnila žena prisluškujče: »Ta mačka je zelo prebrisana, a vendarle ne tako kakor moj mož.«

Mačka je prešela stvari, ki jih je bilo res pet, (in bile so po vsem videzu zelo grčave) in dejala: »Lovila bom miši, kadar bom v jami, na veke; ali še sem mačka, ki hodim sama zase, in vsi kraji so mi podobni.«

»Toda ne, kadar bom jaz poleg tebe,« je dostavil mož. »Če ne bi bila izrekla teh zadnjih besed, bi vrgel v kot vse te stvari za večne čase, sedaj sem pa sklenil, da bom vrgel svoje čevlje in svojo kamenito sekiro (to so tri stvari) za teboj, kadarkoli te bom srečal. In tako bo storil vsak moj pravi naslednik.«

Nato je izpregovoril pes: »Počakaj trenutek. Mačka se ni pobotala z menoj niti z mojimi praviimi pasjimi nasledniki.«

In pokazavši zobe, je dejal: »Če ne boš vljudna napram otroku, kadar bom jaz v votlini, na veke, te bom preganjal toliko časa, da te bom ujel, in kadar te bom ujel, te bom ogrizel. In tako bo storil vsak pravi pes po moji smrti.«

»Ah,« je vzdihnila žena, prisluškujče: »Ta mačka je zelo pretkana, ali ne tako kakor pes.«

Mačka je prešela pasje zobe (bili so po vsem videzu zelo ostri) in dejala: »Vljudna bom napram otroku, kadar bom v votlini, če me ne bo vlekel pretrdo za rep, na veke. Ali še sem mačka, ki hodim sama zase, in vsi kraji so mi podobni.«

»Toda ne, kadar bom jaz poleg tebe,« je dostavil pes. »Če ne bi bila izrekla teh zadnjih besed, bi imel zaprt svoj gobec na veke; sedaj sem pa sklenil, da te bom popodil na drevo, kadarkoli te bom srečal. In tako bo storil vsak pravi pes po moji smrti.«

Nato je zadegal mož svoje čevlje in svojo sekiro (to so trije predmeti) za mačko. Mačka je zbežala iz votline in pes jo je pregnal na drevo; od tistega dne pa od danes, predragi moji, vržejo vsaj trije izmed petih ljudi to ali ono stvar za mačko, kadarkoli jo srečajo, in vsak pravi pes jo zapodi na drevo. A tudi mačka je mož-beseda za svojo obveznost. Pridno pokončuje miši in je prijazna napram deci, kadar je v hiši, če jo le ne vlečejo pretrdo za rep. Kadar pa to opravi, ob posebnih prilikah, kadar vzide mesec in se znoči, je še vedno mačka, ki hodi sama zase, in vsi kraji so ji podobni. Tedaj se odpravi v mokre, divje šume, spleza na vlažno, divje drevo ali na vlažno divjo streho in hodi tako, mahaje z repom, svoja samotna pota.

(Iz angleščine prevel Griša.)

Pred izpraševalno komisijo: »Gospod kandidat, kje se — ako ni izrednega slučaja — nahajajo jetra?«

»V jeterni klobasi, gospod profesor.«

»Kako gre gospodu očetu?«

»Ah, gospod profesor, mar ste že pozabili, da je moj oče že pred enim letom umrl.«

»Da, da, saj res. Saj tega tudi nisem hotel vprašati, pač pa, ako je oče še vedno mrtev?«

Polijski komisar: Vaše pritožbe radi stenic morate predložiti hotelirju, ne pa nam.«

Tujec: »Tako? Ne tu? Jaz sem mislil, da spada to pod kaljenje nočnega miru?«

»Tudi jaz vsem, kaj se pravi svojega ljubega moža izgubiti, posebno če črna obleka človeku ne pristaja.«

Lončarica: »Zakaj pa ne pošljete po zdravnika, ako ste bolni?«

Drešarica: »Ah, saj ne maram še umreti.«

Zdravnik: »Za vašo živčno bolezen vam mrzle obkladke ne morem dosti tople priporočati.«

Beli zobje

oplešajo vsak obraz. Cesto že zaostane samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najučinkovitejša z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (melke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 57

Prvovrstna glasbila
direktno iz

TOVARNE

oziroma tovarna skladišča

Velik

ilustrovani

CENIK

dobite zastop. Zahtevajte ga pri največji razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL i HEROLD

tvoznice glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 107-B

Violino . . . od Din	95' - dalje
Tamburica . . .	96' - "
Mandolina . . .	136' - "
Truba . . .	505' - "
Gramofon . . .	345' - "
Ročno harmonika	od Din 85' - "

Francoska linija - French Line

Cie. Gle. Transatlantique

Za Severno Ameriko in Kanado.

Havre — Newyor samo 6 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko Argentino, Čile, Uruguay

vsak teden iz Havre
Bordeaux in Marsilije
Cie. Chargeurs Réunis
Sud-Atlantique,
Transports Maritimes.
Izvrstna hrana, izborna
postrežba, vino brez-
plačno.

Vsa pojasnila daje brez-
plačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35

Šramel Maks

konec. zobotehnik

naznanja cenjenemu občinstvu, da je otvoril 1. okt.
svoj moderno urejeni

zobni atelje

o Ljubljani - Aleksandrova 5/II

Za podnožnice material

prodaja ANTON MERHAR, Ljubljana, Sv. Petra 22

Čemur se Peterček najbolj čudi je to,
da mora iti spat, ko še ni zaspan, in da
mora vstati, ko bi rad še spal.

SLIVOVK, BRINJEVEC, PELINOVEC, RUM
in HRUŠEVEC si lahko napravite z našimi
esenci. - Steklenica za napravo 4-5 l žganja
stane samo DIN 20.—, po pošti DIN 32.—.
Točno navodilo na vsaki steklenici. Samo v
drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska ul. 1

Izid žrebanja

za cerkev v Stični - 22. septembra 1929.

Glavni dobiček v vrednosti 10.000 Din štev. 16.767; drugi (5000 Din) 7776; tretji (3000 Din) 14.480; po 1000 Din štev.: 8091, 6799, 591, 7207, 5022; po 500 Din štev.: 3369, 6849, 9013, 11.546, 6374, 5696, 7539, 17.721, 18.185, 6539.

Po 100 Din štev.: 8, 19, 24, 106, 156, 172, 335, 467, 574, 738, 789, 800, 809, 903, 1073, 1112, 1140, 1149, 1160, 1261, 1340, 1366, 1407, 1428, 1429, 1640, 1655, 1758, 1775, 1791, 1832, 1961, 1989, 2484, 2488, 2492, 2594, 2714, 2721, 2900, 3139, 3320, 3348, 3398, 3526, 3577, 3681, 3804, 3877, 3977, 3999, 4029, 4054, 4356, 4397, 4474, 4537, 4593, 4648, 4698, 4725, 4746, 4752, 4843, 4943, 4975, 5052, 5183, 5235, 5245, 5298, 5303, 5420, 5591, 5615, 5630, 5690, 5707, 5834, 5850, 5875, 5895, 5958, 6103, 6108, 6354, 6528, 6541, 6589, 6675, 6805, 6836, 6872, 6943, 7063, 7097, 7140, 7278, 7323, 7431, 7460, 7574, 7685, 7765, 7801, 7974, 8207, 8307, 8346, 8602, 8839, 8890, 8903, 8959, 9055, 9338, 9701, 9718, 9723, 9800, 9898, 9940, 9954, 10.064, 10.195, 10.383, 11.016, 11.065, 11.075, 11.129, 11.166, 11.208, 11.217, 11.236, 11.433, 11.501, 11.522, 11.542, 11.563, 11.836, 12.124, 12.238, 12.273, 12.349, 12.664, 12.676, 12.745, 13.077, 13.172, 13.351, 13.598, 13.619, 13.625, 13.683, 13.877, 13.951, 14.044, 14.120, 14.194, 14.382, 14.668, 14.851, 15.142, 15.144, 15.158, 15.218, 15.259, 15.260, 15.268, 15.340, 15.396, 15.398, 15.473, 15.570, 15.603, 15.738, 15.788, 15.803, 15.981, 15.985, 16.154, 16.160, 16.341, 16.443, 16.491, 16.561, 16.610, 16.687, 16.835, 17.024, 17.037, 17.111, 17.205, 17.565, 17.645, 17.769, 17.769, 17.846, 17.933, 17.975, 18.059, 18.064, 18.149, 18.264, 18.389, 18.407, 18.619, 18.641, 18.730, 18.763, 18.765, 18.802, 19.115, 19.217, 19.243, 19.323, 19.412, 19.448, 19.529, 19.580, 19.740, 19.779.

Štiroine tiskarne in livarne d. o. o.
Družnška 53a, Telefon 2300 - Brojcar, Straj

Stiskalnica

za sadje

Konkurentne cene - Vedno v zalogi

A: »Kaj ne, kako se časi spreminjajo. Nekdaj si rabil s pošto skoraj dva dni iz Ljubljane v Trst, danes pa se pripelješ tja v štirih urah.«

B: »Moj pokojni oče se je pred sedemdesetimi leti tudi samo štiri ure peljal v Trst.«

A: »To ni mogoče, posebno ne pred tolikimi leti.«

B: »Pa je. Štiri ure se je peljal, drug čas je šel pa peš.«

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se TEHNA družbi - LJUBLJANA, Mestni trg 25/1

Mali oglasnik

Pomočnika in vajenca sprejme takoj za kolarstvo obrt. Hrana in stanovanje v hiši Ivana Grašič, kolar, Primskovo, p. Kranj.

Učenca za čevljarstvo obrt sprejme. Alojz Groznik, Višnja gora, Stari trg.

5 panjev čebel,

2 kranjca, in 3 američance imam na prodaj. Cena po dogovoru. — JAKOB ŠKORNIK, Dobrunje 85, Loka pri Zuzmu.

Mizarstva vajenca

sprejme tvojca Krogar Andrej, St. Vid nad Ljubljano.

Mizarški vajenec

z dobrim sprizovalom se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na Karl Erjavce, mizarstvo, Brod, pošta St. Vid nad Ljubljano.

Pekovski vajenec

se sprejme. Biti mora zdrav, močan in poštenih staršev. Zglastiti se pri J. Urbančič, Jčica pri Ljubljani.

Župnik v Slavoniji

išče dobro gospodinjstvo. Ponudbe na upravo Domoljuba pod št. 10565.

50 do 60 oralov

veliko posest ima na proštaj Marija Križnik, vas Brezovica št. 3, p. Motnik. — Na posestvu se reje 10—12 glav živine, 8—10 prečiščev. — Vsa posest je skupaj ležeča. Godovi so zaraščeni. Posest je tik delne ceste Kamnik Motnik. — Resni kupci naj se pisмено oglašajo pri posestniku.

Mlinarsko družino,

pošteno in mirno, kateri bi dal mlin za kmečko mletje z zemljiščem v svojem želim. Pisnene ponudbe na Ladihar, Rakovca, p. Kranj.

Prodajam orlovski krov nov za ceno 600 D. n. Našlov pove uprava „Domoljuba“ pod št. 10955.

Vajenca za kmetijski mlin sprejme takoj. — Antoa Gutnik, Vrhnika, Hrib št. 284.

Čevljarstvenega vajenca

sprejme. — Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Jamar, čevljar, Bled.

Vajence in pomočnike

sprejme takoj za klesarsko obrt. — Fran Zužek, Bled.

Nova pritlična hiša

se prodaja z malim vrtom, četrti ure od kolodvora. Istotam je na prodaj novo pol-dirkalno kolo znamke „Victoria“. — Franc Perne, Podtabor pri Podnartu, Gorenjsko.

Pozor! Stranke,

ki so plačevale srečke na obroke in niso dobile oriz. srečke, naj to javijo: VARDJAN-u, Ljubljana, Križevniška 5.

Krajaškega vajenca,

zdravega, kmečkega. Sprejem takoj. Nekaj oskrbe pri meni. Fran Peterne, p. Trebejno pri Makronogu.

Posestvo prodaja v rodovitnem kraju v bližini rudnika.

Je precej gozda, njiv in travnikov. Redi se 7—8 glav živine. Jože Kovačič, Požarje pri Zagorju ob Savi.

Vajenca za kotlarsko obrt sprejme.

Josip Otorepec, Za Gradom 9, Ljublj.

Zučenca za čevljarstvo obrt sprejme.

z vso oskrbo Andrej Hribar, Kranj.

Mesarskega vajenca

sprejme. Našlov pove uprava pod št. 10495.

V Savinjski dolini

se prodaja posestvo, 5 minut oddaljeno od kolodvora tik glavne ceste, obsega 9 oralov njiv, travnikov in hmeljišč. Na posestvu stanovanjska hiša, veliko gospodarsko poslopje in novozidan kozolec. Cena Din 150.000. Posredovalci izključeni. Vpraša se pri Antonijski Orešnik, Polzela v Sav. dolini.

10 panjev kranjčev,

vsi dobro zasimljeni, z mladimi matičami na prodaj. — Cena po dogovoru. Anton Prusnik, Zagradišče 7, Hrušica pri Ljubljani.

Z čevljarstva vajenca

pridna in poštena z vso oskrbo brezplačno takoj sprejem. Jernej Bertonec, splošno čevljarstvo, Dobrava p. Podnart, postaja Otoče

Kmetško posestvo

(50 oralov) oddam v najem s hišo, gospodarskim poslopjem, živim in mrtvim inventarjem ter živežno zalogo s 1. novembrom družini s 3 do 4 delavci. — Ponudbe na: Milka Madronič, Dalnje njive 11, p. Vinica pri Cernomlju.

IZJAVA. Podpisana obžalujeva in preključeva žaljivke in obdolžitve v škodo Alič Ivana, posestnika iz Zlebov pri Medvodah, in se zahvaljujeva, da je slednji umaknil svoje tožbe. Ivan Omeje, Franciška Omeje.

Suhe gobe in fižol kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & Komp., — Ljubljana
Gospodarska cesta št. 5

All se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbudiš, sklene bolečine v udih in členih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so čez posledice revmatizma in protinastih bolečin, ki jih je treba odpraviti, kar bošicer bolezen vedno bolj napreduje. **Ponudim vam** zdravljenje s piščajo, ki bo odpravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastonj!

Pijte mi takoj in prešli boste od zločinstva, ki jih imam v vseh delcih, popolnoma zastonj! Je franko poskusno in počinim zavodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MIKREZE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalferstr. Nr. 5. Nbf. 17.

Prvovrstni čevlji vseh vrst

najceneje pri R. Vavponc, Bied-Grad 40 (Soča), na dvorišču. Za vsak par garancija. Popravila hitro in ceno.

Najuspešnejše sredstvo za rebo domače živali je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno glavne živine. Jasen dokaz naprečljivosti vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotopič), Ljubljana, Mestni trg 4.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani trgovki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

**Prešernova
ulica 4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZANTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana!

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pis-
mo, tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pis-
mo, tovarniško garancijo

**Prešernova
ulica 4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

Prvovrstna gonilna jermena

in mlinsko-tehnične potrebščine priporoča trdka Čadež & Brear, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

POZOR!

POZOR!

ČEVLJARJI!

Poglejte veliko zalogo usnja in čevljar, potrebščin pri FR. JENKO, sedlar, Medvode.

Cena konkurenčna!

Blago najboljše!

V vsakem kraju želimo ustanoviti
podružnico
in iščemo zanesljive osebe kot
poslovođe

Udobno zaposlenje proti dobri plači in tudi
ko potrebni zaslužek. Strokovno znanje
in kaviča ni potrebno. Povabil pod št. 56-7 n. INTERREKLAM D. D. ZAGREB,
Maravska 28

Šivalne stroje: Vesta, Gritzner, Köhler in Orion, kakor tudi kolesa, gramofone, plošče in vsakovrstne dele kupite najceneje v trgovini Plevel v Preski, pošta Medvode. Oglejte si zalogo! Zahtevajte ponudbe!

Pozor! - Ne preiščujte

ter si oglejte najnovejše blago za moške in ženske obleke, za moške suknje, ženske plašče, žamet za obleke, barhente, flanelo, barhentaste rjuhe, odeje, koce, plete, moško, žensko in otroško triko-perilo, pletenine itd. — vse po najnižji ceni pri trdki

IVANKA ŠTRUKELJ — ŠKOFJA LOKA

Kapučinsko predmestje.

Brez škoda verjete samo z milom!

tercentino

milo GAZELA

V vsako hišo »Domoljuba«!

Preden kupite za jesen in zimo

blago za moške in ženske plašče in obleke, razne otroške in volnene jope, triko maje in hlače, hlače, čevino, žamet, barhente in flanelo, žimske rjuhe, deke, kovrte, dežnike itd., si na vsak način poprej oglejte našo zalogo, katera je letos posebno velika ter so cene veliko nižje kot kjerkoli. Naše geslo: Le prvovrstno blago, a kar najbolj nizke cene! L in L. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po nižji ceni. Pridite in prepračite se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešaninim blagom — TREBNJE

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cenel! Tudi na obroko!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika,
Pouk v vezenju brezplačno.
ne Vtehl a garancija.

Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzojavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji zaprodaj srečk Državne razredne loterije

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000.—, vloge nad 400 mil.

Podružnice:

Bled, Cella, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.